

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2014. szeptember 18., 19. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján 2014. október 3. napján megtartott tanácsülésen meghozta, és október 3. napján nyilvánosan kihirdette a következő

Í T É L E T E T:

Az emberölés büntette és más bűncselekmények miatt I.rendű vádlott **ÉS TÁRSAI** ellen indított büntetőügyben a **Fővárosi Törvényszék** 2014. január 6. napján kihirdetett **15.B.1112/2011/433.** számú ítéletének fellebbezések folytán felülbírált részét a következők szerint

m e g v á l t o z t a t j a:

I. rendű vádlott vonatkozásában az elsőfokú ítéletnek a társtettesként elkövetett állatkínzás vétségére vonatkozó részét **hatályon kívül helyezi** és a I. rendű vádlott ellen társtettesként elkövetett állatkínzás vétsége [1978. évi IV. törvény 266/B. § (1) bekezdés a) pont] miatt indult eljárást **megszünteti**.

I. rendű vádlott cselekményeit az alábbiak szerint minősíti:

- társtettesként elkövetett emberölés büntette [1978. évi IV. törvény 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b), d) és f) pont],
- 6 rendbeli társtettesként elkövetett rablás büntette [1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdés 1. fordulat, (3) bekezdés c) pont 1. és 2. fordulat],
- társtettesként elkövetett rablás büntette [1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdés 1. fordulat, (4) bekezdés c) pont, 4. és 5. fordulat],
- rablás vétsége [1978. évi IV. törvény 321. § (5) bekezdés],
- 4 rendbeli - két esetben társtettesként, két esetben bűnsegédként, két esetben kísérletként elkövetett - testi sértés büntette [1978. évi IV. törvény 170. § (1) és (2) bekezdés],
- bűnsegédként elkövetett testi sértés büntette [1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdés, (4) bekezdés 1. fordulat],
- 6 rendbeli - öt esetben társtettesként, egy esetben bűnsegédként elkövetett - személyi

szabadság megsértése büntette [1978. évi IV. törvény 175. § (1) bekezdés, (3) bekezdés 1. tétel a) pont],

- 8 rendbeli - hét esetben társtettesként, egy esetben bűnsegédként elkövetett - magánlaksértés büntette [1978. évi IV. törvény 176. § (1) bekezdés 1. fordulat, (2) bekezdés d) pont, (4) bekezdés],

- társtettesként elkövetett magánlaksértés vétsége [1978. évi IV. törvény 176. § (2) bekezdés d) pont, (1) bekezdés].

II. rendű vádlott cselekményeit az alábbiak szerint minősíti:

- társtettesként elkövetett emberölés büntettének kísérlete [Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b), d), f), k) pont],

- 2 rendbeli társtettesként elkövetett rablás büntette [Btk. 365. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés c) és g) pont],

- 5 rendbeli bűnsegédként elkövetett rablás büntette [Btk. 365. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés c), d) és g) pont],

- rablás vétsége [Btk. 365. § (5) bekezdés],

- 4 rendbeli bűnsegédként elkövetett - kettő esetben kísérletként elkövetett - testi sértés büntette [Btk. 164. § (1) és (3) bekezdés],

- bűnsegédként elkövetett testi sértés büntette [Btk. 164. § (1) bekezdés, (3) bekezdés, (6) bekezdés c) pont, d) pont 1. fordulat],

- 5 rendbeli bűnsegédként elkövetett személyi szabadság megsértése büntette [Btk. 194. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont],

- társtettesként elkövetett magánlaksértés büntette [Btk. 221. § (1) bekezdés 1. fordulat (2) bekezdés a) és d) pont, (4) bekezdés],

- 5 rendbeli - kettő esetben társtettesként, három esetben bűnsegédként elkövetett - magánlaksértés büntette [Btk. 221. § (1) bekezdés 1. fordulat, (2) bekezdés d) pont, (4) bekezdés],

- bűnsegédként elkövetett magánlaksértés büntette [Btk. 221. § (2) bekezdés d) pont].
Megállapítja, hogy II. rendű vádlott 2013. április 26. napjától november 25. napjáig volt házi őrizetben.

A II. rendű vádlott által 2009. április 23. napjától 2013. április 25. napjáig, és 2013. november 26. napjától 2014. január 6. napjáig előzetes fogvatartásban, valamint a 2013. április 26. napjától 2013. november 25. napjáig házi őrizetben töltött időt számítja be a szabadságvesztésbe.

III. rendű vádlott vonatkozásában az elsőfokú ítélet társtettesként elkövetett állatkínzás vétségére vonatkozó részét **hatályon kívül helyezi**, és a III. rendű vádlott ellen társtettesként elkövetett állatkínzás vétsége [1978. évi IV. törvény 266/B. § (1) bekezdés a) pont] miatt indult eljárást **megszünteti**.

III. rendű vádlott cselekményeit az alábbiak szerint minősíti:

- társtettesként elkövetett emberölés büntettének kísérlete [1978. évi IV. törvény 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b), d), f) pont],
- 4 rendbeli társtettesként elkövetett rablás büntette [1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdés 1. fordulat, (3) bekezdés c) pont 1. és 2. fordulat],
- társtettesként elkövetett rablás büntette [1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdés 1. fordulat, (4) bekezdés c) pont 4. és 5. fordulat],
- rablás vétsége [1978. évi IV. törvény 321. § (5) bekezdés],
- 3 rendbeli - kettő esetben társtettesként, egy esetben bűnsegédként, egy esetben kísérletként elkövetett - testi sértés büntette [1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdés, (2) bekezdés],
- bűnsegédként elkövetett testi sértés büntette [1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdés, (4) bekezdés 1. fordulat],
- 5 rendbeli társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértése büntette [1978. évi IV. törvény 175. § (1) bekezdés, (3) bekezdés 1. tétel a) pont],
- 7 rendbeli - hat esetben társtettesként, egy esetben bűnsegédként elkövetett magánlaksértés büntette [1978. évi IV. törvény 176. § (1) bekezdés 1. fordulat, (2) bekezdés d) pont, (4) bekezdés],
- társtettesként elkövetett magánlaksértés vétsége [1978. évi IV. törvény 176. § (2) bekezdés d) pont, (1) bekezdés].

IV. r. vádlott által elkövetett cselekményeket az alábbiak szerint minősíti:

- 2 rendbeli társtettesként elkövetett rablás büntette [1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdés 1. fordulat, (3) bekezdés c) pont 2. fordulat],
- bűnsegédként elkövetett testi sértés büntettének kísérlete [1978. évi IV. törvény 170. § (1) és (2) bekezdés],
- 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett személyi szabadság megsértése büntette [1978. évi IV. törvény 175. § (1) bekezdés, (3) bekezdés 1. tétel a) pont],
- társtettesként elkövetett magánlaksértés büntette [1978. évi IV. törvény 176. § (1) bekezdés 1. fordulat, (2) bekezdés a) és d) pont, (4) bekezdés].

Megállapítja, hogy IV. rendű vádlott 2009. április 23. napjától 2010. április 15. napjáig, és 2011. szeptember 9. napjától kezdődően volt előzetes letartóztatásban, 2010. április 16. napjától 2011. szeptember 8. napjáig jogerős szabadságvesztés büntetést töltött.

A IV. rendű vádlott által 2009. április 23. napjától 2010. április 15. napjáig, és 2011. szeptember 9. napjától 2014. január 6. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt számítja be a szabadságvesztésbe.

V. rendű vádlott vonatkozásában az elsőfokú ítéletnek az állatkínzás vétségére vonatkozó részét **hatályon kívül helyezi** és a V. rendű vádlott ellen állatkínzás vétsége [1978. évi IV. törvény 266/B. § (1) bekezdés a) pont] miatt indult eljárást **megszünteti**.

Az V. rendű vádlott által elkövetett cselekményeket az alábbiak szerint minősíti:

- társtettesként elkövetett emberölés büntette [1978. évi IV. törvény 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) és d) pont],
- 2 rendbeli társtettesként elkövetett rablás büntette [1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdés 1. fordulat, (3) bekezdés c) pont 1. és 2. fordulat],
- rablás vétsége [1978. évi IV. törvény 321. § (5) bekezdés],
- bűnsegédként elkövetett testi sértés büntettének kísérlete [1978. évi IV. törvény 170. § (1) és (2) bekezdés],
- bűnsegédként elkövetett személyi szabadság megsértése büntette [1978. évi IV. törvény 175. § (1) bekezdés, (3) bekezdés 1. tétel a) pont],
- 2 rendbeli társtettesként elkövetett magánlaksértés büntette [1978. évi IV. törvény

176. § (1) bekezdés 1. fordulat, (2) bekezdés d) pont, (4) bekezdés].

V. rendű vádlottal szemben a Miskolci Városi Bíróság 10.B.876/2006/11. számú ítéletével kiszabott 4 (négy) hónap börtönbüntetés, és a Miskolci városi Bíróság 15.B.1658/2007/17. számú ítéletével kiszabott 3 (három) hónap börtönbüntetés végrehajtását **elrendeli**.

Megállapítja, hogy V. rendű vádlott 2013. június 7. napjától 2013. november 25. napjáig volt házi őrizetben.

Az V. rendű vádlott által 2009. április 21. napjától 2013. június 6. napjáig, és 2013. november 26. napjától 2014. január 6. napjáig előzetes fogvatartásban, valamint a 2013. június 7. napjától 2013. november 25. napjáig házi őrizetben töltött időt számítja be a szabadságvesztésbe.

VI. r. vádlott által elkövetett cselekményeket az alábbiak szerint minősíti:

- társtettesként elkövetett emberölés bűntettének kísérlete [1978. évi IV. törvény 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) és d) pont],

- rablás vétsége [1978. évi IV. törvény 321. § (5) bekezdés],

- 2 rendbeli - egy esetben társtettesként, egy esetben bűnsegédként elkövetett magánlaksértés büntette [1978. évi IV. törvény 176. § (1) bekezdés 1. fordulat, (2) bekezdés d) pont, (4) bekezdés].

A Bj.2662/2011. számú bűnjeljegyzéken 231. tétele szám alatt felvett Grundig márkájú rádiósmagnó megsemmisítésére vonatkozó rendelkezést **mellőzi**.

A Heves Megyei Rendőr-főkapitányság 10000000/87/2009. bü. számú ügyében lefoglalt személygépkocsit (név) (Település, utca, házszám szám alatti lakos) tulajdonos **részére rendeli kiadni**.

Az elsőfokú ítélet bűnügyi költségek viselésére vonatkozó rendelkezéseit **hatályon kívül helyezi**, és felhívja az elsőfokú bíróságot a bűnügyi költség tekintetében különleges eljárás lefolytatására.

Egyebekben az elsőfokú ítélet fellebbezések folytán felülbírált részét **helybenhagyja** azzal, hogy II. rendű vádlottat szabadságvesztésre ítéltnek tekinti, amelyet fegyházban kell végrehajtani.

I. rendű vádlott vonatkozásában a 2009. április 21. napjától 2013. április 24. napjáig, és a 2013. október 9. napjától 2014. január 6. napjáig előzetes fogvatartásban,

valamint a 2013. április 25. napjától 2013. október 4. napjáig házi őrizetben,

III. rendű vádlott vonatkozásában a 2009. április 21. napjától 2013. április 24. napjáig, és 2013. október 9. napjától 2014. január 6. napjáig előzetes fogvatartásban, valamint a 2013. április 25. napjától 2013. október 4. napjáig házi őrizetben,

VI. rendű vádlott által 2009. április 21. napjától 2009. április 24. napjáig, és 2009. november 24. napjától 2014. január 6. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt tekinti a szabadságvesztésbe beszámítottnak.

I. rendű, II. rendű, III. rendű, IV. rendű, V. rendű és VI. rendű vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztésbe a 2014. január 6. napjától 2014. október 3. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt beszámítja.

Megállapítja, hogy a másodfokú eljárásban 198.338 (Százkilencvennyolcezer-háromszázharmincnyolc) forint bünyügyi költség merült fel.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S:

Az elsőfokú bíróság I. r. vádlottat társtettesként elkövetett emberölés büntettének kísérlete [Btk. 166. § (1) bekezdés (2) bekezdés b), d) és f) pont], társtettesként elkövetett rablás büntette [Btk. 321. § (1) bekezdés, (4) bekezdés b) pont 5. fordulat], 4 rb. társtettesként elkövetett rablás büntette [Btk. 321. § (1) bekezdés (3) bekezdés c) pont], társtettesként elkövetett rablás előkészületének vétsége [Btk. 321. § (5) bekezdés], 5 rb. társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértésének büntette [Btk. 175. § (1) bekezdés, (3) bekezdés 1. fordulat a) pont], 3 rb. társtettesként elkövetett testi sértés büntette [Btk. 170. § (1) bekezdés és (2) bekezdés], 8 rb. társtettesként elkövetett magánlaksértés büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés (2) bekezdés d) pont és (4) bekezdés] és társtettesként elkövetett magánlaksértés büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés (2) bekezdés d) pont] miatt halmazati büntetésül életfogytig tartó fegyházbüntetésre és 10 évi közügyektől eltiltásra ítélete azzal, hogy az I. r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

II. r. vádlottat társtettesként elkövetett emberölés büntettének kísérlete [Btk. 166. § (1) bekezdés (2) bekezdés b), d) és f) pont], bűnsegédként elkövetett rablás büntette [Btk. 321. § (1) bekezdés, (4) bekezdés b) pont 5. fordulat], társtettesként elkövetett rablás büntette [Btk. 321. § (1) bekezdés, (3) bekezdés c) pont], bűnsegédként elkövetett rablás büntette [Btk. 321. § (1) bekezdés, (3) bekezdés c) pont], társtettesként elkövetett rablás előkészületének vétsége [Btk. 321. § (5) bekezdés], 2 rb. társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértésének büntette [Btk. 175. § (1)

bekezdés és (3) bekezdés I. fordulat a) pont], 2 rb. bűnsegédként elkövetett személyi szabadság megsértésének büntette [Btk. 175. § (1) bekezdés, (3) bekezdés 1. fordulat a) pont], 2 rb. bűnsegédként elkövetett testi sértés büntette [Btk. 170. § (1) és (2) bekezdés], társtettesként elkövetett magánlaksértés büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés (2) bekezdés a) és d) pont (4) bekezdés], 3 rb. társtettesként elkövetett magánlaksértés büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés (2) bekezdés d) pont és (4) bekezdés], 2 rb. bűnsegédként elkövetett magánlaksértés büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pont és (4) bekezdés] és bűnsegédként elkövetett magánlaksértés büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pont] miatt halmazati büntetésül életfogytig tartó fegyházbüntetésre és 10 évi közügyektől eltiltásra ítélete azzal, hogy a II. r. vádlott a szabadságvesztés büntetés 30 évi időtartamának letöltése után bocsátható leghamarabb feltételes szabadságra.

III. r. vádlottat társtettesként elkövetett emberölés büntettének kísérlete [Btk. 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b), d) és f) pont], társtettesként elkövetett rablás büntette [Btk. 321. § (1) bekezdés, (4) bekezdés b) pont 5. fordulat], 2 rb. társtettesként elkövetett rablás büntette [Btk. 321. § (1) bekezdés (3) bekezdés c) pont], társtettesként rablás előkészületének vétsége [Btk. 321. § (5) bekezdés], 4 rb. társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértésének büntette [Btk. 175. § (1) bekezdés (3) bekezdés 1. fordulat a) pont], 3 rb. társtettesként elkövetett testi sértés büntette [Btk. 170. § (1) és (2) bekezdés], 7 rb. társtettesként elkövetett magánlaksértés büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pont és (4) bekezdés] és társtettesként elkövetett magánlaksértés büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés és (2) bekezdés d) pont] miatt halmazati büntetésül életfogytig tartó fegyházbüntetésre és 10 évi közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a III. r. vádlott feltételes szabadságra nem bocsátható.

IV. r. vádlottat társtettesként elkövetett rablás büntette [Btk. 321. § (1) bekezdés és (3) bekezdés c) pont], 2 rb. társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértésének büntette [Btk. 175. § (1) bekezdés (3) bekezdés 1. fordulat a) pont] és társtettesként elkövetett magánlaksértés büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) és d) pont és (4) bekezdés] miatt halmazati büntetésül 8 év fegyházbüntetésre és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte.

V. r. vádlottat társtettesként elkövetett emberölés büntette [Btk. 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) és d) pont], 2 rb. társtettesként elkövetett rablás büntette [Btk. 321. § (1) bekezdés, (3) bekezdés c) pont] társtettesként elkövetett rablás előkészületének vétsége [Btk. 321. § (5) bekezdés], társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértésének büntette [Btk. 175. § (1) bekezdés (3) bekezdés 1. fordulat a) pont] és 2 rb. társtettesként elkövetett magánlaksértés büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pont és (4) bekezdés] miatt halmazati büntetésül 20 év fegyházbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte.

VI. r. vádlottat társtettesként elkövetett emberölés büntettének kísérlete [Btk. 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b), d) pont], társtettesként elkövetett rablás előkészületének vétsége [Btk. 321. § (5) bekezdés] és 2 rb. társtettesként elkövetett magánlaksértés büntette [Btk. 176. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pont és (4) bekezdés] miatt halmazati büntetésül 10 év fegyházbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Rendelkezett - a pontos időpontok megjelölése nélkül - a vádlottak által előzetes fogva tartásban, valamint I. r., II. r., III. r. és V. r. vádlott által házi őrizetben töltött időnek a velük szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamába történő beszámításáról azzal, hogy a házi őrizet beszámítása esetén 1-1 napi fegyházbüntetésnek 5-5 nap házi őrizetben töltött idő felel meg.

Rendelkezett továbbá az eljárás során lefoglalt bűnjelek elkobzásáról, a lefoglalások megszüntetése mellett a tulajdonosoknak - illetve 2009. október 15-én kelt bűnjeljegyzék 1. tétele alatti gépkocsi I. r. vádlottnak - történő kiadásáról illetőleg megsemmisítésükről akként, hogy a vádlottaknak kiadni rendelt tárgyakat a vádlottakat terhelő bűnügyi költség biztosítására visszatartotta.

A törvényszék több cselekmény vonatkozásában felmentő, illetőleg eljárást megszüntető rendelkezést is hozott, és az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről is rendelkezett.

A törvényszék ítélete ellen ellenérdekű fellebbezések kerültek bejelentésre, így

- az ügyész a vádlottak terhére, I. r. és III. r. vádlottak vonatkozásában felmentésük miatt, a bűnösségük megállapítása érdekében, míg II. r., IV. r., V. r. és VI. r. vádlottak vonatkozásában felmentésük miatt, a bűnösségük megállapítása és súlyosabb büntetés kiszabása érdekében jelentett be fellebbezést,

- az I. r. vádlott felmentésért, illetőleg a kiszabott büntetés enyhítéséért, védője elsődlegesen a tényállás téves megállapítása miatt felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében,

- a II. r. vádlott enyhítés érdekében, míg védője a tényállás téves megállapítása miatt részbeni felmentés, illetőleg a büntetés enyhítése érdekében,

- a III. r. vádlott felmentésért, másodlagosan enyhítésért, védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés érdekében,

- a IV. r. vádlott felmentésért, míg védője felmentésért,

- az V. r. vádlott felmentésért, védője felmentésért, illetőleg enyhítésért,

- a VI. r. vádlott felmentésért, másodlagosan enyhítésért, míg védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan a kiszabott büntetés enyhítése érdekében jelentett be fellebbezést.

A fellebbviteli főügyészség az ügyész által bejelentett fellebbezést valamennyi vádlottra nézve módosítva, a bejelentettnél szűkebb körben tartotta fenn.

A felmentő rendelkezéseket támadó részében az ügyészi fellebbezést visszavonta, így az első fokú ítélet felmentő és eljárást megszüntető rendelkezései jogerőre emelkedtek, s azok nem képezték felülbírálat tárgyát.

Egyebekben a fellebbezést I. r. és III. r. vádlott esetében a minősítés megváltoztatása érdekében, II. r. vádlott esetében egyrészt a minősítés megváltoztatása, másrészt a büntetés súlyosítása, a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának hosszabb tartamban történő megállapítása érdekében, IV. r., V. r. és VI. r. vádlott esetében pedig a büntetés súlyosítása végett tartotta fenn.

A vádlottak és védőik által bejelentett fellebbezéseket nem tartotta alaposnak.

A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint a törvényszék megalapozott tényállást állapított meg, amelyből okszerűen következett a vádlottak bűnösségére, és helyesen foglalt állást abban a kérdésben is, hogy az ügy elbírálása során az elkövetéskori, avagy az elbíráláskori jogszabályt kell alkalmazni.

Észrevételezte ugyanakkor, hogy az elsőfokú bíróság az 1., 4. és 8. tényállási ponttal kapcsolatban az azok elkövetésében részt vevő vádlottak cselekményét tévesen minősítette. Álláspontja szerint a tényállás 1. pontjával kapcsolatban tévesen jutott a törvényszék arra az álláspontra, hogy valamennyi, ezen cselekmény elkövetése során eltulajdonított értéktárgy **1. sz. és 2. sz. sértett** házastársi közös vagyonába tartozik, hiszen az irányadó tényállás szerint „**2. sz. sértettet** az ékszerek és a készpénz feltalálási helye felől faggatták, amit a sértett el is árult, ezt követően támadója az ágyon megkötözve lévő sértett csuklójára rátérdelve az ujjain lévő négy darab aranygyűrűt levette.”

Ezzel összefüggésben utalt arra, hogy az elkövetéskor hatályos 1952. évi IV. törvény 28. § (1) bekezdés c) pontja szerint a házastársi külön vagyon a személyes használatra szolgáló és szokásos mértékű, illetve mennyiségű vagyontárgy. Ebből következően a 2. sz. sértett által viselt ékszerek nem vonhatók a házastársi közös vagyon körébe. Erre tekintettel indítványozta, hogy ezen tényállási ponttal összefüggésben a másodfokú bíróság II. r. és IV. r. vádlottak cselekményét további 1-1 rendbeli a Btk. 321. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés c) pontja szerint minősülő társtettesként, bünszövetségben elkövetett rablás büntettének minősítse.

A 4. tényállási ponttal összefüggésben véleménye szerint tévesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor 3. sz. sértett sérelmére elkövetett cselekményt is a több emberen elkövetett emberölés büntettének kísérlete körében értékelte. A bántalmazással összefüggésben ugyanis 3. sz. sértett sértett 8 napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedett el, így az ezen cselekmény elkövetése során a vádlottak által okozott

sérülések nem voltak olyan jellegűek, amelyekből azt a következtetést lehet levonni, hogy az elkövetők szándéka 3. sz. sértett életének kioltására is kiterjedt. Az egyébként durva, de az élet kioltására nem alkalmas bántalmazási mód - annak ellenére, hogy a sértettnek csak 8 napon belül gyógyuló sérülései keletkeztek - azonban alkalmas volt 8 napon túl gyógyuló sérülés okozására. Erre figyelemmel indítványozta, hogy az ítélet tábla I. r. és III. r. vádlottak 4. tényállási pontban írt, 3. sz. sértett sérelmére elkövetett cselekményt 1-1 rb. társtettesként elkövetett, a Btk. 321. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés c) pontja szerint minősülő bünszövetségben elkövetett rablás büntettének, társtettesként elkövetett, a Btk. 170. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő súlyos testi sértés büntette kísérletének és társtettesként elkövetett, a Btk. 175. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés 1. fordulat a) pontja szerint minősülő aljas indokból elkövetett személyi szabadság megsértése büntettének minősítse azzal, hogy a bűncselekmény elkövetéséhez segítséget nyújtó II. r. vádlott esetében a 3. sz. sértett sérelmére megvalósított bűncselekményeket mint bűnsegédként elkövetetteknek minősítse.

A 8. tényállási ponttal összefüggésben arra figyelemmel, hogy az irányadó tényállás tartalmazza azt, hogy a sértettet közepes, illetve nagyobb erővel bántalmazó elkövető 4. sz. sértett kezén lévő gyűrűt lehúzta, füléből a fülbevalót, nyakából a nyakláncot levette, az 1. tényállási pontban már kifejtett indokokra tekintettel azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság I. r., II. r. és III. r. vádlottak által megvalósított vagyon elleni cselekményt 2 rendbeli - az I. és III. r. vádlottak által társtettesként, míg a II. r. vádlott által bűnsegédként elkövetett - a Btk. 321. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés c) pontja szerint minősülő bünszövetségben elkövetett rablás büntettének minősítse.

Ezzel a tényállási ponttal összefüggésben előadta továbbá, hogy tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az 5. sz. sértett sérelmére elkövetett bűncselekmények minősítése során figyelmen kívül hagyta azt a tényállásban is rögzített körülményt, amely szerint az elkövetők a cselekmény során összevert 5. sz. sértettet összekötözött kézzel hagyták a helyszínen, és elmulasztotta ezen cselekmény Btk. 175. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés 1. fordulat a) pontja szerint minősülő aljas indokból elkövetett személyi szabadság büntetteként történő értékelését, amelyet az I. és III. r. vádlottak társtettesként, míg a II. r. vádlott bűnsegédként követett el. Így indítványozta a vádlottak cselekményének ekként történő minősítését is.

Összességében a törvényszék ítéletének megváltoztatására, I., II. és III. r. vádlott esetében a minősítés fentiek szerinti bővítésére, II. r. vádlott esetében a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időtartamának hosszabb tartamban való meghatározására, V. r. vádlott esetében életfogytig tartó fegyházbüntetés kiszabására, míg IV. r. és VI. r. vádlott esetében fegyházbüntetés tartamának súlyosítására, egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

Az I. r. vádlott védője a fellebbezési nyilvános ülésen vitatta a törvényszék bizonyítékértékelési tevékenységét. Elsődlegesen az I. r. vádlott felmentésére, míg másodlagosan a büntetés enyhítésére tett indítványt azzal, hogy téves az (típus megjelölése) típusú személygépkocsi elkobzása (megjegyzí az ítéletábla, hogy a törvényszék ítélete nem tartalmaz a gépkocsi elkobzására vonatkozó rendelkezést).

A II. r. vádlott védője a fellebbezési nyilvános ülésen a bejelentett fellebbezését fenntartotta, és utalt arra, hogy az elsőfokú eljárásban előterjesztett perbeszédében kifejtetteket változatlanul kéri figyelembe venni.

Az 1. tényállási ponttal összefüggésben álláspontja szerint a bűnösség megállapítása esetén sincs helye a rablási cselekmény 2 rendbelinek történő minősítésének.

A 4. tényállási ponttal összefüggésben előadta, hogy az eljárás során nem merült fel olyan adat, amely alapján megnyugtatóan bizonyítást nyert az, hogy a II. r. vádlottban már ekkor felmerült, hogy a cselekményt társtettesként megvalósító elkövetők élet elleni cselekmény kísérletét is elkövetik, így a 3. sz. és 6. sz. sértett sérelmére elkövetett cselekmény a bűnösség megállapítása esetén sem vonható a több emberen elkövetett emberölés bűntettének kísérlete körébe, s az rablásként minősülhet csupán.

A 6. és 7. tényállási ponttal összefüggésben a tényállást felderítetlennek ítélte.

Ezen túlmenően álláspontja szerint a II. r. vádlott vonatkozásában a bűnösség megállapítása esetén mindenképpen kedvezőbb az elbíráláskori törvény alkalmazása, hiszen az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén is már 25 év letöltése után lehetőség nyílik a feltételes szabadságra bocsátásra.

A bűnösségi körülmények körében hivatkozott arra, hogy a II. r. vádlott hatósággal való együttműködése tette lehetővé az ügy felgöngyölítését, és ezt nem vette kellő súllyal figyelembe az elsőfokú bíróság az enyhítő körülmények között. További enyhítő körülményként indítványozta értékelni az időmúlást, valamint azt, hogy a II. r. vádlott több esetben csupán bűnsegédi bűnrésze volt a cselekményeknek.

A III. r. vádlott védője az ítélet ellen bejelentett fellebbezését változatlanul fenntartotta. Kifejtette, hogy eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság, amikor a vádkiterjesztést követően a 6. és 8. tényállási pontok tekintetében nem hallgatta ki ismételtén a korábban kihallgatott tanúkat. Véleménye szerint ezáltal a III. r. vádlott a Be. 289. § (2) bekezdésében szabályozott kérdésfeltevési és észrevételezési jogait nem gyakorolhatta, így az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének van helye.

Előadta továbbá, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás részben megalapozatlan, és erre figyelemmel a 4., 5., 7., 8. és 9. tényállási pontokban írt cselekmények alóli felmentést indítványozott.

A bűnösség megállapítása esetére további enyhítő körülményként indítványozta figyelembe venni azt, hogy a III. r. vádlott az általános iskolának csupán 5 osztályát végezte el, három kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik, részbeni beismerő

vallomást tett, illetve a sértettek életveszélyes sérüléseinek közvetett voltát.

A IV. r. vádlott védője a fellebbezését írásban indokolta. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást nem derítette fel kellőképpen, illetőleg az egyes bizonyítékokból úgy vont le következtetést, hogy az nem felel meg a kétséget kizáró bizonyítás követelményének. Ezen túlmenően sérelmezte, hogy az általa megállapított tényállást nem indokolta meg az elsőfokú bíróság kellő alapossággal. Mindezekre tekintettel elsődlegesen a IV. r. vádlott felmentésére, másodlagosan a IV. r. vádlott bűnösségének a bűnsegédként elkövetett lopás vétségében történő megállapítására és a büntetés enyhítésére tett indítványt.

Az V. r. vádlott védője a fellebbezési nyilvános ülésen előadta, hogy az elsőfokú eljárásban a perbeszéd során kifejtetteket mindenben változatlanul fenntartja. A 3. tényállási ponttal összefüggésben indítványozta, hogy a bíróság a tényállás megállapítása során az V. r. vádlott ezzel összefüggésben tett vallomását fogadja el, amely szerint az V. r. vádlott bár a helyszínen jelen volt, azonban csak az udvarba ment be, a házba már nem. A 11. tényállási ponttal összefüggésben az V. r. vádlott felmentését indítványozta azzal, hogy a kiszabott szabadságvesztés tartama egyébként még az elsőfokú bíróság által megállapított bűncselekményekhez képest is eltúlzottan súlyos, és a belső arányosság követelményét is sérti.

A VI. r. vádlott védője a fellebbezési nyilvános ülésen a felmentés, illetőleg az enyhítés érdekében bejelentett fellebbezését fenntartotta.

A másodfokú eljárás során I. r. vádlott írásbeli beadványában - egyebek között - bizonyítási indítványt terjesztett elő, amelyben poligráfos vizsgálat elrendelését kérte, míg a fellebbezési nyilvános ülésen további bizonyítási indítványként előterjesztette, hogy a korábbi vallomásától eltérő tartamú vallomást szeretne tenni, illetőleg indítványozta genetikai szakértő ismételt kirendelését.

Az ítélőtábla a Be. 348. § (1) és (2) bekezdése alapján eljárva az elsőfokú bíróság ítéletének a fellebbezések folytán érintett részét az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált. Ennek során megállapította, hogy a törvényszék hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértéstől mentesen folytatta le a tárgyalást.

Eljárási szabályt sértett azonban, amikor a rendőri jelentések tanúvallomásként értékelendő részeit is ismertette, illetőleg bizonyítékként értékelte annak ellenére, hogy a Be. 168. § (1) bekezdése szerint a gyanúsított és a tanú kihallgatásáról, illetőleg a szembesítésről jelentés nem készíthető. Ebből a szabályból ugyanis az is következik, hogy a jelentést nem lehet a bizonyítás anyagává tenni, illetve nem lehet bizonyítékként értékelni.

Az iratokból azonban megállapítható, hogy valamennyi tanú, akikre az elsőfokú bíróság által bizonyítékként értékelt rendőri jelentés vonatkozott, később az eljárási szabályok megtartása mellett tanúként is kihallgatásra került, és ennek során a jelentésben szereplő nyilatkozatukkal megegyező tartalmú vallomást tettek. Így bár az ítélet tábla a rendőri jelentések tanúvallomásként értékelendő részét a bizonyítékok köréből kirekesztette, ez az ítélet megalapozottságát nem érintette.

Ezekén túlmenően eljárási szabályt sértett a törvényszék, amikor a 2013. március 28. napján megtartott tárgyalási napon a Be. 48. § (4) bekezdésben foglaltak ellenére nem vonta vissza dr. Pintér András védői kirendelését annak ellenére, hogy IV. r. vádlott védelmére védőt hatalmaztak meg, a meghatalmazást a tárgyaláson becsatolták és a meghatalmazott védő a tárgyaláson meg is jelent.

Ez az eljárási szabálysértés azonban teljesen formai, az eljárás lefolytatására, illetőleg a IV. r. vádlott jogainak gyakorlására nem volt kihatással (EBH200. 294), s ezért az ítélet tábla csupán a megállapítására szorítkozott.

Nem osztotta a másodfokú bíróság a III. r. vádlott védőjének a vádkiterjesztéssel, illetve ehhez fűződően a védelem jogának érvényesülésével kapcsolatos aggályát. Az iratokból megállapíthatóan a törvényes vádkiterjesztéssel érintett 6. és 8. tényállási pont tekintetében a tanúk ismételt kihallgatását a III. r. vádlott és a védője, bár lehetőségük volt, mégsem indítványozták. Ezen túlmenően az ezzel kapcsolatos iratokat a vádkiterjesztést követően az elsőfokú bíróság a tárgyaláson ismertette, lehetőséget biztosított a védekezésre való felkészülésre is, s így a III. r. vádlottnak a védelemhez fűződő joga nem sérült.

A törvényszék a tényállás-felderítési kötelezettségének maradéktalanul eleget tett, és a vád tárgyát képező releváns tényekre igen körültekintő, széleskörű és megfelelő mélységű bizonyítást vett fel. Az ennek során beszerzett bizonyítékokat kimerítően értékelése körébe vonta, és logikus, iratszerű, az in dubio pro reo elv betartása mellett történő mérlegelés mellett minden lényeges részletre kiterjedő indokát adta annak, hogy egyes bizonyítékokat miért és mennyiben vetett el, míg más bizonyítékokat miért és mennyiben fogadott el a tényállás megállapítása során. Az indokolási kötelezettség példamutató, korrekt, magas színvonalú teljesítésére tekintettel a bizonyítékok eltérő mérlegelésen keresztül a tényállást támadó fellebbezések eredményre nem vezethettek.

Így az elsőfokú bíróság megnyugtató indokát adta annak is, hogy a II. r. vádlott különböző tartamú vallomásai közül melyeket és miért vett figyelembe, illetőleg a többi vallomást milyen indokok alapján vetette el.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási indítványokat elutasító végzéseinek is logikus

magyarázatát adta az ítéletben, amelyeket a másodfokú bíróság mindenben osztott. Mindezekre tekintettel az ítéletábra az I. r. vádlott által előterjesztett bizonyítási indítványokat elutasította, hiszen a fellebbezési eljárásban további bizonyítás felvételének a megalapozott tényállás mellett nem volt törvényes lehetősége, ezen belül pedig a büntetőeljárás bírósági szakaszában a Be. 182. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel már egyébként sincs helye poligráfós vizsgálat elrendelésének.

A tényállás az elsőfokú bíróság által elfogadott bizonyítékokkal összhangban áll, s az tényomórészt megalapozottnak bizonyult.

Az ítéletábra az iratok egybehangzó adatai alapján a tényállást mindössze az alábbiak szerint egészítette ki, illetőleg helyesbítette [Be. 352. § (1) bekezdés a) pont]:

Figyelemmel arra, hogy az 1. tényállási pontban szereplő II. r. és IV. r. vádlott a következő bűncselekmény elkövetését megállapító 3. tényállási pontban nem szerepeltek, a II. r. vádlott legközelebb a 4. tényállási pontban írt, 4 és fél hónap múlva megvalósított cselekményben működött közre, a IV. r. vádlott a további bűncselekmények elkövetésében nem is vett részt, valamint az 1. és a 3. tényállási pont között hosszabb idő (több mint 4 hónap) telt el, ezért azt nem lehetett kétséget kizáró módon megállapítani, hogy a tényállás 24. oldalának 3. és 4. bekezdésében meghatározott bűnszövetség már az 1. tényállási pontban írt cselekmény elkövetését megelőzően létrejött. Az elkövetési idők, s az elkövetésben résztvevő személyek alapján csak azt lehetett egyértelműen megállapítani, hogy a bűnszövetség 2008. szeptember 25. napját követően, de még 2008. december 28. napját megelőző időszakban jött létre.

I. r. vádlottal szemben a Tiszaújvárosi Városi Bíróság 2.B.26/1995/2. számú összbüntetési ítéletével megállapított szabadságvesztés büntetés utolsó napja 1997. szeptember 8. volt.

Az I. r. vádlottal szemben a Mezőkövesdi Városi Bíróság B.247/2000/15. számú ítéletével kiszabott szabadságvesztést 2005. február 21. napjával kell kitöltöttnek tekinteni.

A Szikszói Városi Bíróság B.32/2002/37. számú ítéletével kiszabott szabadságvesztést 2005. március 13. napjával kell kitöltöttnek tekinteni.

Az Egri Városi Bíróság 9.Fk.1514/2003/4. számú ítéletével az I. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés felfüggesztésének próbaideje 2006. február 8-án letelt.

II. r. vádlott vonatkozásában a Miskolci Városi Bíróság 9.Fk.4976/1986/14. számú ítéletével kiszabott szabadságvesztés utolsó napja 1992. október 17. napja volt.

A II. r. vádlottal szemben a Tiszaújvárosi Városi Bíróság 4.B.178/1997/2. számú összbüntetési ítéletével megállapított szabadságvesztés utolsó napja 2005. november 4. napja volt.

A Tiszaújvárosi Városi Bíróság B.144/1999/18. számú ítéletével kiszabott szabadságvesztés büntetés utolsó napja 2004. augusztus 27. napja volt.

III. r. vádlottal szemben a Miskolci Városi Bíróság 27.Fk.2522/2005/15. számú ítéletével kapcsolatban a próbaidő 2008. június 21. napján letelt.

V. r. vádlottal szemben a Miskolci Városi Bíróság 27.Fk.2522/2005/15. számú ítéletével kapcsolatos próbaidő 2008. június 21. napján letelt.

A Miskolci Városi Bíróság 10.B.876/2006/11. számú ítéletét a Miskolci Városi Bíróság 15.B.1658/2007/17. számú ítéletével hatályon kívül helyezte, és a kiszabott 3 hónap szabadságvesztés büntetés végrehajtása felfüggesztésének próbaideje 2010. február 6. napjáig tartott.

VI. r. vádlott vonatkozásában a Budapesti IV. és XV. Kerületi Bíróság 5.B.XV.986/2003/7. számú ítéletével kapcsolatos próbaidő 2007. április 1. napján letelt.

Az ítélet egyes tényállási pontját kiegészítette azzal, hogy **1. sz. sértett** 1943-ban, míg **2. sz. sértett** 1938-ban született, így a bűncselekmény elkövetésének időpontjában **1. sz. sértett** 65, **2. sz. sértett** pedig 70 éves volt.

Az ítélet 27. oldalának harmadik bekezdését akként helyesbítette, hogy a III. r. vádlott neve helyesen (III.rendű vádlott neve helyesen), az ítélet 28. oldalának 8. bekezdését úgy, hogy a 3. sz. sértett kezét és lábát egyaránt megkötözték, az ítélet 29. oldalának harmadik bekezdését pedig akként, hogy a sértettek kistestű kutyája nem rövid időn belül a helyszínen, hanem később pusztult el (ahogyan az az ítélet 84. oldalán rögzítésre is került).

Az ítélet 122. oldalának első bekezdésében a maradandó fogyatékosagra vonatkozó megállapítást a tényállás 8. pontjába utalta, amely szerint a 4. sz. sértett szemfogának kitörése maradandó fogyatékoságot eredményezett.

A fenti helyesbítésekkel és kiegészítésekkel együtt a tényállás teljes egészében

megalapozott lett, s a felülbírálat alapját képezte.

A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlottak bűnösségére.

Tekintettel arra, hogy a törvényszék ítéletével elbírált bűncselekmények elkövetése óta új büntető törvény lépett hatályba, ezért az ítélőtábla vizsgálta, hogy a vádlottakra nézve fő szabályként alkalmazandó elkövetéskori büntető törvényhez képest az elbíráláskori büntető törvény kedvezőbb elbírálást tesz-e lehetővé, s hogy így melyik az alkalmazandó büntető törvény.

Az elsőfokú bíróság az I., III., IV. V. és VI. r. vádlottak vonatkozásában összességében helyesen jutott arra az álláspontra, hogy 2012. évi C. törvénnyel megállapított Büntető Törvénykönyv, azaz a cselekmény elbírálásakor hatályos „Btk.” az általuk elkövetett cselekményekre nézve nem tesz lehetővé kedvezőbb elbírálást, így vonatkozásukban nincs helye az elbíráláskori törvény alkalmazásának. Ugyanakkor az e körben kifejtett jogi indokolás korrekcióra szorul.

Bár az elsőfokú ítélet meghozatala során az elsőfokú bíróság még helyesen hivatkozott ebben a körben a Btk. 81. § (4) bekezdésére, azt utóbb az Alkotmánybíróság a 23/2014. (VII.15.) AB határozattal visszamenőleges hatállyal megsemmisítette, így az erre való hivatkozást az ítélőtábla az ítélet 159. oldal utolsó bekezdéséből, illetve a 160. oldal első bekezdéséből mellőzte.

Eleve tévesen hivatkozott azonban a törvényszék arra, hogy IV. r. vádlott esetében azért sincs helye az elbíráláskori büntető törvény alkalmazásának, mert a határozott ideig tartó szabadságvesztés a Btk. 36. §-a szerint halmazati büntetés esetén 25 évig terjedhet, míg az 1978. évi IV. törvény 40. § (2) bekezdése esetén halmazati büntetés esetén maximálisan 20 év lehet a határozott ideig tartó szabadságvesztés tartama. Az elsőfokú bíróság ugyanis IV. r. vádlott bűnösségét 1 rendbeli 5-től 10 évig terjedő szabadságvesztéssel, valamint 3 rendbeli 3 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekményekben állapította meg, így a Btk. 81. § (2) és (3) bekezdése alapján a IV. r. vádlott vonatkozásában megállapítandó büntetési tételkeret 5-től 15 évig terjedő szabadságvesztés. Így semmilyen jelentőséggel nem bír az, hogy halmazati büntetés kiszabása esetén 25 évig terjedő szabadságvesztés büntetés kiszabását teszi lehetővé a Btk. 36. §-a. Figyelemmel azonban az elbíráláskori Btk.-nak a büntetési tétel középértékének irányadóságára vonatkozó rendelkezésére [Btk. 80. § (2) bekezdése] és a súlyosításra irányuló fellebbezés tényére, az elbíráláskori Btk. alkalmazásával olyan tartamú szabadságvesztés kiszabása lenne indokolt, amelyet a feltételes szabadságra bocsáthatóságra vonatkozó kedvezőbb rendelkezés sem képes ellensúlyozni, ezért az elbíráláskori Btk. nem tesz kedvezőbb elbírálást lehetővé.

Nem osztotta a másodfokú bíróság a törvényszék azon álláspontját sem, amely szerint az emberölés büntettének kísérlete miatt felelősségre vont vádlottak esetében az elbíráláskori büntető törvény alkalmazása azért nem jöhet szóba, mert a Btk. 160. § (2) bekezdésének k) pontja az 1978. évi IV. törvény 166. §. (2) bekezdésében nem szereplő minősítő körülményként tartalmazza a bűncselekmény elhárítására idős koránál, vagy fogyatékoságánál fogva korlátozottan képes személy sérelmére történt elkövetést. A jelen esetben vád tárgyát képező élet elleni cselekmények ugyanis a Btk. 160. § (2) bekezdésének más pontjai alapján is súlyosabban minősülnek. Emiatt önmagában az, hogy a cselekmény újabb körülmény folytán is súlyosabban minősül, nem jelent büntetési tételkeretet növelő tényezőt, s ebből következően önmagában ez nem lenne akadálya az elbíráláskori büntető törvény alkalmazásának.

A fentiekén kívül az alkalmazandó büntető törvénnyel kapcsolatban az elsőfokú bíróság által kifejtetteket a másodfokú bíróság is osztotta.

Tévedett azonban a törvényszék, amikor II. r. vádlott esetében is arra a következtetésre jutott, hogy az elbíráláskori törvény alkalmazása nem jelent számára kedvezőbb elbírálást.

Az 1978. évi IV. törvény 47/A. § (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy ha a bíróság a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét nem zárja ki, akkor annak legkorábbi időpontját, ha az életfogytig tartó szabadságvesztést olyan bűncselekményt miatt szabta ki, amelynek büntethetősége nem évül el, legalább 30 évben határozza meg.

A Btk. 43. § (1) bekezdése szerint azonban ha a bíróság életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása esetén a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét nem zárja ki, annak legkorábbi időpontját legalább 25, legfeljebb 40 évben állapítja meg.

A két rendelkezés összevetéséből megállapítható, hogy az elkövetéskori büntető törvény a feltételes szabadság legkorábbi időpontját magasabb időtartamban határozza meg, míg a legkésőbbi időpontra felső határt nem állapít meg. Ezzel szemben, a Btk. hivatkozott rendelkezése nem csak a legkorábbi időpontot állapítja meg rövidebb időtartamban, de egy maximális időtartamot is megállapít. Erre figyelemmel az 1978. évi IV. törvény 2. §-a, illetve a Btk. 2. § (1) és (2) bekezdése alapján II. r. vádlott vonatkozásában az elbíráláskori törvény alkalmazásának van helye.

A tényállásban foglalt cselekmények elbírálása során észlelte az ítélőtábla, hogy a vádiratban az ügyész jogi értékelés nélkül ugyan, de a vád tárgyává tette a tényállás 4. és 11. pontjában az I. rendű és a III. rendű vádlott által társtettesként, illetve az V. r. vádlott által önállóan elkövetett állatkínzás vétségét.

A vádirati tényállás ugyanis a 4. tényállási pontban tartalmazza, hogy az I. és III. r. vádlottak a sértettek kistestű kutyáját a cselekmény végrehajtása közben olyan súlyosan bántalmazták, hogy az elpusztult, míg a tényállás 11. pontjában rögzítésre került az, hogy az V. r. vádlott a szobai kalitkában lévő és a támadástól rikácsoló kakadut elpusztította.

Tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság - bár e tekintetben a vádirati tényállással azonos tényállást állapított meg - elmulasztotta az I. rendű és a III. rendű, valamint az V. r. vádlottak ezen cselekményei tekintetében a büntetőjogi felelősséget megállapítani, ezáltal ennyiben nem tett eleget vádkimerítési kötelezettségének. Figyelemmel azonban arra, hogy az I. rendű, a III. rendű és az V. rendű vádlottak terhére rótt igen jelentős tárgyi súlyú bűncselekmények mellett ezen vádlottak felelősségre vonása szempontjából az állatkínzás bűncselekményének nincs jelentősége, ezért az ítélőtábla a Be. 377. § alapján a törvényszék ítéletének ezen részét hatályon kívül helyezte, és az I., III. és V. r. vádlottakkal szemben az - I. és a III. r. vádlottak esetében társtettesként elkövetett - állatkínzás vétsége [Btk. 266/B. § (1) bekezdés a) pontjába] miatt indult eljárást megszüntette.

Az elsőfokú bíróság egyebekben eleget tett vádkimerítési kötelezettségének, és a vádlottak bűncselekményeit is túlnyomórészt az általa alkalmazott büntető törvény vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően minősítette. A jogi minősítéseket illetően azonban az ítélőtábla több kérdésben is a törvényszéktől eltérő álláspontra helyezkedett az alábbiak szerint:

A másodfokú bíróság megállapította, hogy bár a tényállás 1., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. és 11. pontjaiban írt cselekmények elkövetésében minden esetben legalább három személy a helyszínen részt vett, a törvényszék a vádlottak által elkövetett rablási cselekményeket elmulasztotta az 1978. évi IV. tv. 137. § 13. pontjára figyelemmel csoportosan elkövetettnek is minősíteni.

Ezen túlmenően a vádlottak által elkövetett azon testi épség elleni bűncselekmények esetében, ahol eszközös - bottal, vagy botszerű tárggyal történő bántalmazást tartalmaz a tényállás, amelynek során közepes, vagy ezt meghaladó erejű ütést mértek a sértett fejére - az ítélőtábla arra az álláspontra jutott, hogy a bántalmazott testtájékra, az erőbehatás mértékére, illetve az alkalmazott eszköz jellegére figyelemmel az elkövetőknek számolniuk kellett a súlyosabb, 8 napon túl gyógyuló sérülés okozásának a lehetőségével. Ezekben az esetekben a cselekményük alkalmas volt súlyosabb sérülés okozására, s annak elmaradása csak a véletlenül múlt. Ezért az így elkövetett testi épség elleni bűncselekmények súlyos testi sértés büntette kísérletének minősítendők.

A tényállásban írt bántalmazásokkal, illetve a sértettek megkötözésével kapcsolatban -

amelyet az elsőfokú bíróság testi sértés büntettének, illetőleg személyi szabadság megsértése büntettének értékelt - a tényállásból nem volt minden esetben megállapítható, hogy pontosan mely elkövető volt az, aki a sértettet bántalmazta, illetőleg megkötözte. Ezekben az esetekben a vádlottak cselekvősege társtettesi elkövetésként nem volt minősíthető, hiszen az ahhoz szükséges tényállásszerű elkövetési magatartás adott vádlott szerinti kifejtését nem tartalmazza a tényállás. Ugyanakkor a törvényi tényállás kereteibe tartozó magatartást ki nem fejtő, de a bűncselekmények elkövetése során jelenlévő vádlottak mindenképpen - legalább - szándékerősítő hatással bírtak a tényállásszerű (tettesi) magatartást kifejtő társukra, vagy társaikra, s ezért a cselekményük bűnsegédként elkövetettnek minősült. Itt jegyzi meg a másodfokú bíróság azt is, hogy azokban az esetekben, amikor a történeti tényállásból a vádlottak konkrét megjelölése nélkül is egyértelműen megállapítható volt, hogy valamennyi vádlott részt vett akár a bántalmazásban, akár a sértettek megkötözésében, úgy helyes volt a társtettesi elkövetői forma megállapítása.

A bűnszövetségben történő elkövetéssel kapcsolatban - a már fentebb kifejtettek szerint - a másodfokú bíróság megállapította, hogy az 1. tényállási pontban írt cselekményt társtettesként elkövető IV. r. vádlott esetében ez volt az egyetlen olyan cselekmény, amelyben részt vett, míg a II. r. vádlott vonatkozásában az állapítható meg, hogy legközelebb több mint 4 hónap elteltével vett részt újabb bűncselekmény elkövetésében. Így egyéb konkrét adat hiányában azt nem lehetett kétséget kizáróan megállapítani, hogy már az első cselekménynek az elkövetésére is egy több bűncselekmény elkövetésére irányuló megállapodást követően, azaz bűnszövetségben került sor, s ezért az itt megvalósult bűncselekményeket nem lehetett bűnszövetségben elkövetettnek minősíteni. Ugyanakkor az kikövetkeztethető volt, hogy az első cselekmény sikerére alapozva, még a 3. tényállási pontban írt cselekmény elkövetését megelőzően létrejött a későbbiekre nézve az ezzel érintett vádlottak közötti bűnszövetség.

A személyi szabadság megsértésének büntettével kapcsolatban pedig azokban az esetekben, amikor az elkövetők csupán a sértettek kezeit kötözték meg, akkor a sértetteket a tartózkodási hely megválasztási és a mozgási szabadságuktól nem fosztották meg, a szabad helyváltoztatásban ezáltal nem akadályozták meg, hiszen a kéz megkötözése azt csupán megnehezítette a számukra. Ezáltal a személyi szabadságuktól való megfosztás nem következett be, s azt nem is célozta ezen vádlotti cselekvőség. Ezért ezen sértettek sérelmére a személyi szabadság megsértésének bűncselekménye nem valósult meg.

A jogi minősítésen túl, a bűncselekmények rendelkező részi megnevezésével kapcsolatban az ítéletábra megjegyzi, hogy az elsőfokú bíróság a saját álláspontjához képest helyesen jelölte meg az 1978. évi IV. törvényt mint „Btk.”-t, hiszen valamennyi vádlott vonatkozásában az elkövetéskori törvényt alkalmazta. Tekintettel azonban arra, hogy az ítéletábra II. r. vádlott esetében az elbíráláskori büntető törvényt

alkalmazta, ezért szükségessé vált az ítélet rendelkező részének érthetősége érdekében a vádlottak vonatkozásában alkalmazandó büntető törvényeket egymástól megkülönböztetni, hiszen jelenleg a 2012. évi C. törvénnyel megállapított büntető törvény a „Btk.”. Erre, valamint az előbb részletezettek szerinti részben eltérő minősítések számára és jellegére tekintettel a másodfokú bíróság az egyértelműség és beazonosíthatóság követelményére figyelemmel valamennyi vádlott cselekményét újraminősítette.

Ennek során a tényállás 1. pontjában írt cselekménnyel kapcsolatban osztotta az ítélőtábla a fellebbviteli főügyészség azon álláspontját, amely szerint tévesen jutott a törvényszék arra a következtetésre, hogy a vagyon elleni bűncselekmény csupán egy rendbeliként minősül. Az elkövetéskor hatályos A házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (Csjt.) 28. § (1) bekezdés c) pontja szerint a házastárs külön vagyona a személyes használatra szolgáló és szokásos mértékű, illetve mennyiségű vagyontárgy. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az egyik elkövető az ágyon megkötözve fekvő **2. sz. sértett** csuklójára rátérldelve az ujjain lévő négy aranygyűrűt levette. Ebből következően az **2. sz. sértett** által a cselekmény időpontjában viselt ékszerek a Csjt. fent hivatkozott rendelkezése értelmében nem tartoztak a házastársi közös vagyonba, így annak eltulajdonítása a vádlottak cselekményének további egy rendbeli (azaz kétrendbeli) vagyon elleni bűncselekményként való minősítését eredményezte.

Tekintettel arra, hogy az irányadó tényállásból megállapíthatóan **1. sz. sértett** az egyik elkövető egy ízben közepes-nagy erővel, egy botszerű kemény eszközzel homlokán ütötte, ezért a bántalmazás eszközére, annak erejére, a bántalmazott testtájékra és a súlyosabb eredmény véletlenszerű elmaradására figyelemmel tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az **1. sz. sértett** sérelmére elkövetett testi épség elleni bűncselekményt elmulasztotta (a IV. r. vádlott esetében az 1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés szerint minősülő) súlyos testi sértés büntette kísérletének minősíteni azzal, hogy mindkét érintett vádlott esetében a már indokoltakra figyelemmel a bűnsegédi elkövetést lehetett csak megállapítani. Az irányadó tényállásból ugyanis pontosan nem volt megállapítható, hogy ki volt az, aki **1. sz. sértett** bántalmazta, mint ahogyan azt sem, hogy ki volt az, aki a sértetteket megkötözte.

Tekintettel a bűnszövetséggel kapcsolatban kifejtettekre, az **1. sz.** és **2. sz. sértett**ek sérelmére elkövetett vagyon elleni bűncselekmény esetében a másodfokú bíróság a törvényszék álláspontjától eltérően a bűnszövetségben történő elkövetést nem találta megállapíthatónak. A csoportos elkövetést azonban igen, hiszen az irányadó tényállás szerint a cselekmény elkövetésében a II. és IV. r. vádlotton kívül további két ismeretlen társuk is részt vett, amelyre figyelemmel a IV. r. vádlott vagyon elleni cselekményei 2 rendbeli az 1978. évi IV. törvény 20. § (2) bekezdése szerint

társtettesként, az 1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdés 1. fordulatába ütköző és a (3) bekezdés c) pont 2. fordulata szerint minősülő és büntetendő - csoportosan elkövetett - rablás büntettének minősül.

Egyebekben a törvénynek megfelelően minősítette az elsőfokú bíróság a IV. r. vádlott által elkövetett bűncselekményeket azzal, hogy a terhére megállapított személyi szabadság megsértése büntettét nem társtettesként, hanem bűnsegédként követte el. Az első fokú bíróság az 1978. évi IV. törvény 176. § (1) bekezdése és a 321. § (1) bekezdése vonatkozásában elmulasztotta az 1. fordulatra történő hivatkozást, míg az 1978. évi IV. tv. 175. § (3) bekezdése esetében tévesen hivatkozott az 1. fordulatra, az helyesen 1. tétel, hiszen az ott írt elkövetési magatartáshoz eltérő büntetési tétel kapcsolódik [Kúria 61. Bkv. 3. a) pont].

II. r. vádlott által elkövetett, a tényállás 1. pontjában írt cselekmények a fentiekre figyelemmel 2 rendbeli a Btk. 365. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (3) bekezdés c) és g) pontjai szerint minősülő - a Btk. 13. § (3) bekezdésére figyelemmel - társtettesként elkövetett rablás büntettének, 1 rendbeli a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő - a Btk. 14. § (4) bekezdésére figyelemmel - bűnsegédként elkövetett testi sértés büntette Btk. 10. § (1) bekezdése szerinti kísérletének, 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett a Btk. 194. § (1) bekezdésbe ütköző de a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő személyi szabadság megsértése büntettének és társtettesként elkövetett a Btk. 221. § (1) bekezdés 1. fordulatába ütköző, de a (2) bekezdés a) és d) pontjaira figyelemmel a (4) bekezdés szerint minősülő magánlaksértés büntettének minősül. A II. r. vádlott esetében a csoportos elkövetés megállapítása a Btk. 459. § (1) bekezdés 3. pontján alapul.

Megjegyzí a másodfokú bíróság, hogy álláspontja szerint az idős koránál fogva a bűncselekmény felismerésére vagy elhárítására korlátozottan képesnek az a személy minősülhet, aki 65 évnél idősebb. Az 1. tényállási pontban rögzítésre került az is hogy a 65. életévét az elkövetéskor még meg nem haladott **1. sz.** sértett betegsége miatt mozgásában erősen korlátozott volt. Ezért esetében az állapítható meg, hogy nem az életkora, hanem a fogyatékosága miatt volt a rablási bűncselekmény elhárítására korlátozottan képes, és minősült a sérelmére elkövetett rablás büntette a Btk. 365. § (3) bekezdés g) pontja szerint is.

A tényállás 3. pontjával kapcsolatban a törvényszék helyesen minősítette az I., III. és V. r. vádlott által elkövetett bűncselekményeket, hiszen az I. és III. r. vádlottak vonatkozásában a 7. sz. sértett sérelmére elkövetett befejezett emberölés büntette törvényi egységet alkot a 4. tényállási pontban írtak szerint 6. sz. sértett, a 6. tényállási pontban írtak szerint 8. sz. sértett és a 7. tényállási pontban foglaltak szerint 9. sz. sértettek sérelmére elkövetett élet elleni bűncselekmények kísérletével, és minősülnek együttesen az 1978. évi IV. törvény 166. § (1) bekezdésbe ütköző, de a (2)

bekezdés b), d) és f) pontjai szerinti társtettesként elkövetett emberölés büntette kísérletének. Az V. r. vádlott cselekménye viszont további élet elleni bűncselekmény hiányában a társtettesként elkövetett emberölés büntettének [1978. évi IV. törvény 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) és d) pont] minősült.

Az e tényállási pontban megállapított cselekményeknek az elsőfokú bíróság általi minősítése csupán a magánlaksértés büntette vonatkozásában szorult helyesbítésre, ugyanis az 1978. évi IV. törvény 175. § (3) bekezdésével kapcsolatban tévesen hivatkozott az 1. fordulatra, az helyesen 1. tétel.

A tényállás 4. pontjában rögzített cselekmények minősítése során tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a 3. sz. sértett sértett sérelmére elkövetett bűncselekményt is a több emberen elkövetett emberölés büntettének kísérlete körébe vonta.

Az irányadó tényállás szerint ugyanis a 3. sz. sértettet az egyik elkövető egy botszerű tárggyal a fején közepes erővel megütötte, majd a vádlottak a földön fekvő 3. sz. sértettet ütlegelve értékeik feltalálásának helyéről faggatták. A bántalmazásokkal összefüggésben a 3. sz. sértett a homlokán kettő, egyenként kb. 2 cm kiterjedésű, 8 napon belül gyógyuló hámphorzsolósos sérülést szenvedett el.

A fellebbviteli főügyészi indítvánnyal egyezően a másodfokú bíróság álláspontja szerint a 3. sz. sértett bántalmazásának módja és az általa ténylegesen elszenvedett sérülés súlya egyaránt arra enged következtetni, hogy a vádlottak szándéka még eshetőlegesen sem terjedt ki az életének kioltására. Ezért a sérelmére elkövetett bűncselekmény az 1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés c) pont 1. és 2. fordulója szerint minősülő és büntetendő társtettesként elkövetett rablás büntettének, az 1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdésébe ütköző és (2) bekezdése szerint minősülő és büntetendő társtettesként elkövetett testi sértés büntette kísérletének és az 1978. évi IV. törvény 175. § (1) bekezdés és (3) bekezdés 1. tétel a) pontja szerint minősülő és büntetendő társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértése büntettének minősül, amelyet I. r. és III. r. vádlott az 1978. évi IV. törvény 20. § (2) bekezdése szerinti társtettesként követtek el.

A 4. tényállási ponttal összefüggésben II. r. vádlott esetében azt nem lehetett kétséget kizáróan megállapítani, hogy a II. r. vádlott tudata kiterjedt arra, hogy a tettesi magatartást kifejtő társai élet elleni bűncselekmény kísérletét is megvalósítják.

Az irányadó tényállás szerint a II. r. vádlott ugyanis korábban csak a tényállás 1. pontjában írt cselekmény elkövetésében vett részt, ahol **1. sz.** és **2. sz.** sértetteknek ténylegesen csak 8 napon belüli sérülést okoztak. Ebből következően csak azt lehetett kétséget kizáróan megállapítani, hogy II. r. vádlott tudata a 4. tényállási pontban megállapított cselekmény megvalósulása során arra terjedt csak ki, hogy társai a lakásban tartózkodóktól - akik többen is lehetnek - úgy veszik el az értékeiket, hogy

annak során akár személy elleni erőszakot is alkalmaznak, arra azonban nem, hogy akár élet elleni bűncselekményt is megvalósítanak.

Ezért II. r. vádlott a testi sértésen túlmenő, az I. és a III. r. vádlottak 6. sz. sértett sérelmére elkövetett emberölés kísérleteként értékelendő túllépéséért nem vonható felelősségre. Így a II. r. vádlottnak az I. és a III. r. vádlott több emberen elkövetett emberölés büntettének kísérletébe összevont cselekményéhez való bűnsegédi magatartása bűnsegédként elkövetett rablás büntettéként - valamint az alább kifejtettek szerint testi sértésként és személyi szabadság megsértéseként - volt minősítendő azzal, hogy a bűnszövetségben történő elkövetés jogszabályi alapja esetében a Btk. 459. § (1) bekezdés 2. pontja.

Tekintettel arra, hogy az 1. tényállási pontban írtak szerint II. r. vádlott jelenlétében **1. sz.** sértett eszközös bántalmazására is sor került, a II. r. vádlottnak számolnia kellett a tényállás 4. pontját tettesként megvalósító elkövetők részéről hasonló elkövetési mód alkalmazásával, azaz a II. r. vádlottnak számolnia kellett a 8 napon túl gyógyuló sérülés okozásának a lehetőségével.

Erre figyelemmel a másodfokú bíróság a tényállás 4. pontjával kapcsolatban 3. sz. és 6. sz. sértettek sérelmére elkövetett cselekményeket II. r. vádlott esetében 2 rendbeli a Btk. 365. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (3) bekezdés d) és g) pontjai szerint minősülő - a Btk. 14. § (2) bekezdésére figyelemmel - bűnsegédként elkövetett rablás büntettének, a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő - a Btk. 14. § (2) bekezdésére figyelemmel - bűnsegédként elkövetett testi sértés büntette Btk. 10. § (1) bekezdése szerinti kísérletének (a 3. sz. sérelmére elkövetett cselekmény), a Btk. 164. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő - a Btk. 14. § (2) bekezdésére figyelemmel - bűnsegédként elkövetett testi sértés büntettének (a 6. sz. sérelmére elkövetett cselekmény), a Btk. 194. § (1) bekezdésbe ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő - a Btk. 14. § (2) bekezdésére figyelemmel - bűnsegédként elkövetett személyi szabadság megsértése büntettének és a Btk. 221. § (1) bekezdés 1. fordulataba ütköző és a (2) bekezdés d) pontjára figyelemmel a (4) bekezdés szerint minősülő - a Btk. 14. § (2) bekezdésére figyelemmel - bűnsegédként elkövetett magánlaksértés büntettének minősítette.

Az 5. tényállási pontban írtakat illetően az elsőfokú bíróság helyesen minősítette az I. és III. r. vádlottak cselekményét azzal, hogy az 1978. évi IV. törvény 176. § (1) bekezdése és a 321. § (1) bekezdése vonatkozásában elmulasztotta az 1. fordulatra történő hivatkozást, illetve a 321. § (4) bekezdés b) pontja vonatkozásában elmulasztotta a csoportos elkövetésre való utalást. Így helyesen ezen tényállási pont vonatkozásában az 1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdés 1. fordulat, (4) bekezdés c) pont 4. és 5. fordulata volt a megállapítandó.

Mindezek alapján az 5. tényállási ponttal összefüggésben a másodfokú bíróság a II. r.

vádlott által elkövetett cselekményeket a Btk. 365. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (3) bekezdés c) és g) pontjai szerint minősülő - a Btk. 14. § (2) bekezdésére figyelemmel - bűnsegédként elkövetett rablás büntettének, a Btk. 194. § (1) bekezdésbe ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő - a Btk. 14. § (2) bekezdésére figyelemmel - bűnsegédként elkövetett a személyi szabadság megsértése büntettének és a Btk. 221. § (1) bekezdés 1. fordulatóba ütköző és a (2) bekezdés d) pontjára figyelemmel a (4) bekezdés szerint minősülő bűnsegédként [Btk. 14. § (2) bekezdése] elkövetett a magánlaksértés büntettének minősítette.

A tényállás 6. pontjában rögzített, a 8. sz. sértett sérelmére elkövetett cselekményeket az elsőfokú bíróság helyesen minősítette I. r., III. r. és VI. r. vádlottak vonatkozásában azzal, hogy az 1978. évi IV. törvény 176. § (1) bekezdése vonatkozásában elmulasztotta az 1. fordulatra való hivatkozást. Ugyanakkor az irányadó tényállás szerint a 10. sz. sértett sérelmére elkövetett magánlaksértés büntettét az együttesen jelenlévő vádlottak közül pontosan meg nem határozott vádlott valósította meg. Tekintettel a korábban már hivatkozottakra, amely szerint ilyen esetben a többi vádlott jelenléte szándékerősítő hatású volt, ezért a 10. sz. sértett sérelmére elkövetett bűncselekmény bűnsegédként elkövetett magánlaksértés büntettének minősült.

II. r. vádlott által a tényállás 6. pontjában írt, 8. sz. sérelmére elkövetett élet elleni bűncselekmény törvényi egységet alkotva a 7. tényállási pontban írtak szerinti 9. sz. sértett sérelmére elkövetett élet elleni bűncselekménnyel, egységesen a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés b), d), f) és k) pontjai szerint minősülő társtettesként elkövetett emberölés büntette kísérlétének minősült.

A II. r. vádlott 8. sz. sértett lakásába erőszakkal történő bemenetele a Btk. 221. § (1) bekezdés 1. fordulatóba ütköző, de a (2) bekezdés d) pontjára figyelemmel a (4) bekezdés szerint minősülő - a Btk. 14. § (1) bekezdése szerinti - társtettesként elkövetett magánlaksértés büntettének minősült.

A 10. sz. sértett sérelmére elkövetett cselekmény pedig a már kifejtettekre is figyelemmel a Btk. 221. § (1) bekezdés 1. fordulatóba ütköző, de a (2) bekezdés d) pontjára figyelemmel a (4) bekezdés szerint minősülő - a Btk. 14. § (2) bekezdése szerinti - bűnsegédként elkövetett magánlaksértés büntettének minősült.

A tényállás 7. pontjával kapcsolatban a törvényszék helyesen minősítette az I. és III. r. vádlottak által elkövetett bűncselekményeket azzal, hogy az 1978. évi IV. törvény 176. § (1) bekezdése vonatkozásában elmulasztotta az 1. fordulat felhívását, s ezért a másodfokú bíróság azt pótolta.

II. r. vádlott esetében a 9. sz. sértett lakásába erőszakkal történő bemenetel társtettesként elkövetett magánlaksértés büntettének [Btk. 221. § (1) bekezdés 1.

fordulat, (2) bekezdés d) pont, (4) bekezdés] minősül, míg a sértett sérelmére elkövetett élet elleni cselekmény a több emberen elkövetett emberölés büntettének kísérlete körében nyert értékelést a már hivatkozottak szerint.

Tévesen jutott a törvényszék arra a következtetésre, hogy a tényállás 8. pontjában írt cselekmény elkövetése során a vádlottak csupán 1 rendbeli vagyon elleni bűncselekményt követtek el. Az irányadó történeti tényállás tartalmazza ugyanis azt, hogy a 4. sz. sértettet bántalmazó elkövető a sértett kezén lévő gyűrűt lehúzta, füléből a fülbevalót, nyakából a nyakláncot levette. A sértettől az elkövetés alkalmával levett ékszerek a már kifejtettekre figyelemmel a 4. sz. sértett külön vagyonába tartoztak, így annak eltulajdonítása révén a cselekmény további 1 rendbeli vagyon elleni bűncselekménynek minősült.

Tekintettel arra, hogy a tényállás szerint az 5. sz. sértett sérelmére elkövetett bűncselekmény elkövetésében az I., II. és III. r. vádlotton kívül további kettő, eljárás alá nem volt társuk is részt vett, míg a bűncselekmény elkövetésében részt vevő személyek közül csupán egy meg nem állapítható személy bántalmazta 5. sz. sértettet, ezért az I., II. és III. r. vádlottak az 5. sz. sértett sérelmére elkövetett testi épség elleni bűncselekményt kétséget kizáróan csak mint bűnsegédek valósították meg.

Bár a törvényszék az ítéletének indokolásában hivatkozott arra, hogy a 4. sz. sértett sérüléseivel összefüggésben az igazságügyi orvosszakértő arra az álláspontra jutott, hogy a jobb felső szemfog kitörésével a sértett maradandó fogyatékoságot szenvedett el, a 4. sz. sértett sérelmére elkövetett testi épség elleni bűncselekményt mégis az 1978. évi IV. törvény 170. § (1) és (2) bekezdése szerinti súlyos testi sértés büntettének minősítette. A maradandó fogyatékoság bekövetkeztére figyelemmel azonban az I. r. vádlott ezen cselekménye az 1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (4) bekezdés 1. fordulata szerint minősülő - maradandó fogyatékoságot okozó - testi sértés büntettének minősült.

Tekintettel arra, hogy az irányadó tényállás szerint 4. sz. és 5. sz. sértettek otthonába az I. és III. r. vádlottak erőszak alkalmazása nélkül, de a bentlakók akarata ellenére mentek be, ezért cselekményük helyesen az 1978. évi IV. törvény 176. § (2) bekezdés d) pontjába ütköző, de az (1) bekezdés szerint büntetendő társtettesként elkövetett magánlaksértés vétségének minősült.

Egyebekben a 8. tényállási pontban írt cselekmények minősítése törvényes volt azzal, hogy a törvényszék az 1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdés vonatkozásában elmulasztotta az 1. fordulatra, a (3) bekezdés c) pont vonatkozásában az 1. és 2. fordulatra történő utalást, míg az 1978. évi IV. törvény 175. § (3) bekezdésében az 1. fordulatra történő hivatkozás téves, az helyesen 1. tétel, továbbá az 1978. évi IV. törvény 176. § (1) bekezdés vonatkozásában az elsőfokú bíróság elmulasztotta az 1.

fordulatra történő hivatkozást. Ezeket az ítéletábra helyesbítette, illetve pótolta.

A 9. tényállási ponttal összefüggésben az elsőfokú bíróság helyesen minősítette az I. és III. r. vádlottak által elkövetett bűncselekményeket azzal, hogy az 1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdése vonatkozásában elmulasztotta az 1. fordulatra, a (3) bekezdés c) pont vonatkozásában pedig az 1. és 2. fordulatra történő hivatkozást, míg az 1978. évi IV. törvény 175. § (3) bekezdésében az 1. fordulat feltüntetése téves, az helyesen 1. tétel.

A 11. tényállási pontban rögzített, 11. sz. sértett sérelmére elkövetett cselekmények minősítése során is tévedett az elsőfokú bíróság.

Az irányadó tényállás szerint a nagyszobában tartózkodó 11. sz. sértettet az egyik elkövető egy rúddal fejbe verte, majd földre teperte, ahol dulakodás alakult ki közöttük, majd az elkövető a sértettet ütlegetni kezdte. Ezen tényállási pontban rögzítésre került az is, hogy 11. sz. sértett a bántalmazás következtében az arc, a fej, a mellkas és a bal váll többszörös lágy rész zúzódását, így a bal szemgödör tájék vérömleny formájában jelentkező közepes-nagy erejű ütéstől származó zúzódását szenvedte el egyebek mellett. Erre figyelemmel a 11. sz. sértett sérelmére elkövetett testi épség elleni bűncselekmény az 1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdése szerint minősülő és büntetendő - súlyos - testi sértés büntette kísérletének minősül, figyelemmel az 1978. évi IV. törvény 16. §-ára is.

Mind a 11. sz. sértett sérelmére elkövetett testi épség elleni bűncselekmény, mind a személyi szabadság megsértése vonatkozásában megállapítható, hogy az irányadó tényállásból nem derül ki, hogy pontosan ki volt az, aki a sértettet bántalmazta, illetőleg megkötözte. A cselekmény elkövetésében az I. és V. r. vádlotton kívül az eljárás során ismeretlenül maradt társuk is részt vett, így mind a testi épség elleni cselekmény, mind a személyi szabadság megsértése vonatkozásában az állapítható meg, hogy azokat I. r. vádlott és V. r. vádlott az 1978. évi IV. tv. 20. § (2) bekezdése szerinti bűnsegédként követték el.

Egyebekben helyesen minősítette a törvényszék az I. és V. r. vádlottak 11. tényállási pontban rögzített cselekményeit azzal, hogy az 1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdés vonatkozásában elmulasztotta az 1. fordulatra, a (3) bekezdés c) pont vonatkozásában pedig az 1. és a 2. fordulatra történő utalást. Ugyanakkor az 1978. évi IV. törvény 175. § (3) bekezdésében az 1. fordulatra történő hivatkozás téves, az helyesen 1. tétel.

A tényállás 12. pontjával írt cselekménnyel összefüggésben tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az abban résztvevő vádlottak társtettesként követték el a bűncselekményt, tekintettel arra, hogy az előkészületi bűncselekmények esetében fogalmilag kizárt a társtetteség, avagy a részesség megállapítása. (Ez alól csupán

azon előkészületi bűncselekmények képeznek kivételt, amelyeket a törvény sui generis előkészületi bűncselekményként szabályoz.) Erre figyelemmel a 12. tényállási pontban írt cselekményt az ítéletábra valamennyi vádlott vonatkozásában önálló tettesként elkövetettnek minősítette azzal, hogy a II. r. vádlott esetében a cselekmény az elbíráláskori büntető törvény alkalmazása folytán a Btk. 365. § (5) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő rablás vétségének minősült.

A fenti tényállásonkénti minősítés alapján a másodokú bíróság a vádlottak cselekményeit az alábbiak szerint minősítette:

I. rendű vádlott vonatkozásában:

- társtettesként elkövetett emberölés bűntettének kísérlete [1978. évi IV. törvény 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b), d) és f) pont] - 3., 4., 6. és 7. tényállási pontok,
- 6 rendbeli társtettesként elkövetett rablás bűntette [1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdés 1. fordulat, (3) bekezdés c) pont 1. és 2. fordulat] - 4., 8., 8., 9., 11., 11. tényállási pontok,
- társtettesként elkövetett rablás bűntette [1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdés 1. fordulat, (4) bekezdés c) pont, 4. és 5. fordulat] - 5. tényállási pont,
- rablás vétsége [1978. évi IV. törvény 321. § (5) bekezdés] - 12. tényállási pont,
- 4 rendbeli - két esetben társtettesként, két esetben bűnsegédként, két esetben kísérletként elkövetett - testi sértés bűntette [1978. évi IV. törvény 170. § (1) és (2) bekezdés] - 4., 8., 9., 11. tényállási pont,
- bűnsegédként elkövetett testi sértés bűntette [1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdés, (4) bekezdés 1. fordulat] - 8. tényállási pont,
- 6 rendbeli - öt esetben társtettesként, egy esetben bűnsegédként elkövetett - személyi szabadság megsértése bűntette [1978. évi IV. törvény 175. § (1) bekezdés, (3) bekezdés 1. tétel a) pont] - 4., 5., 8., 9., 9., 11. tényállási pontok,
- 8 rendbeli - hét esetben társtettesként, egy esetben bűnsegédként elkövetett - magánlaksértés bűntette [1978. évi IV. törvény 176. § (1) bekezdés 1. fordulat, (2) bekezdés d) pont, (4) bekezdés] - 3., 4., 5., 6., 6., 7., 9., 11. tényállási pontok,
- társtettesként elkövetett magánlaksértés vétsége [1978. évi IV. törvény 176. § (2) bekezdés d) pont, (1) bekezdés] - 8. tényállási pont.

II. rendű vádlott tekintetében:

- társtettesként elkövetett emberölés bűntettének kísérlete [Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b), d), f), k) pont] - 6., 7. tényállási pont,
- 2 rendbeli társtettesként elkövetett rablás bűntette [Btk. 365. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés c) és g) pont] - 1., 1. tényállási pont,
- 5 rendbeli bűnsegédként elkövetett rablás bűntette [Btk. 365. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés c), d) és g) pont] - 4., 4., 5., 8., 8. tényállási pont,

- rablás vétsége [Btk. 365. § (5) bekezdés] - 12. tényállási pont,
- 4 rendbeli bűnsegédként elkövetett - kettő esetben kísérletként elkövetett - testi sértés büntette [Btk. 164. § (1) és (3) bekezdés] - 1., 4., 4., 8. tényállási pont,
- bűnsegédként elkövetett testi sértés büntette [Btk. 164. § (1) bekezdés, (3) bekezdés, (6) bekezdés c) pont, d) pont 1. fordulat] - 8. tényállási pont,
- 5 rendbeli bűnsegédként elkövetett személyi szabadság megsértése büntette [Btk. 194. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont] - 1., 1., 4., 5., 8. tényállási pont,
- társtettesként elkövetett magánlaksértés büntette [Btk. 221. § (1) bekezdés 1. fordulat (2) bekezdés a) és d) pont, (4) bekezdés] - 1. tényállási pont,
- 5 rendbeli - kettő esetben társtettesként, három esetben bűnsegédként elkövetett - magánlaksértés büntette [Btk. 221. § (1) bekezdés 1. fordulat, (2) bekezdés d) pont, (4) bekezdés] - 4., 5., 6., 6., 7. tényállási pont,
- bűnsegédként elkövetett magánlaksértés büntette [Btk. 221. § (2) bekezdés d) pont] - 8. tényállási pont.

III. rendű vádlott esetében:

- társtettesként elkövetett emberölés büntettének kísérlete [1978. évi IV. törvény 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b), d), f) pont] - 3., 4., 6., 7. tényállási pont,
- 4 rendbeli társtettesként elkövetett rablás büntette [1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdés 1. fordulat, (3) bekezdés c) pont 1. és 2. fordulat] - 4., 8., 8., 9. tényállási pont,
- társtettesként elkövetett rablás büntette [1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdés 1. fordulat, (4) bekezdés c) pont 4. és 5. fordulat] - 5. tényállási pont,
- rablás vétsége [1978. évi IV. törvény 321. § (5) bekezdés] - 12. tényállási pont,
- 3 rendbeli - kettő esetben társtettesként, egy esetben bűnsegédként, egy esetben kísérletként elkövetett - testi sértés büntette [1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdés, (2) bekezdés] - 4., 8., 9. tényállási pont,
- bűnsegédként elkövetett testi sértés büntette [1978. évi IV. törvény 170. § (1) bekezdés, (4) bekezdés 1. fordulat] - 8. tényállási pont,
- 5 rendbeli társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértése büntette [1978. évi IV. törvény 175. § (1) bekezdés, (3) bekezdés 1. tétel a) pont] - 4., 5., 8., 9., 9. tényállási pont,
- 7 rendbeli - hat esetben társtettesként, egy esetben bűnsegédként elkövetett magánlaksértés büntette [1978. évi IV. törvény 176. § (1) bekezdés 1. fordulat, (2) bekezdés d) pont, (4) bekezdés] - 3., 4., 5., 6., 6., 7., 9. tényállási pont,
- társtettesként elkövetett magánlaksértés vétsége [1978. évi IV. törvény 176. § (2) bekezdés d) pont, (1) bekezdés] - 8. tényállási pont.

IV. r. vádlott vonatkozásában:

- 2 rendbeli társtettesként elkövetett rablás büntette [1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdés 1. fordulat, (3) bekezdés c) pont 2. fordulat] - 1., 1. tényállási pont,
- bűnsegédként elkövetett testi sértés büntettének kísérlete [1978. évi IV. törvény 170. § (1) és (2) bekezdés] - 1. tényállási pont,
- 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett személyi szabadság megsértése büntette [1978. évi IV. törvény 175. § (1) bekezdés, (3) bekezdés 1. tétel a) pont] - 1., 1. tényállási pont,
- társtettesként elkövetett magánlaksértés büntette [1978. évi IV. törvény 176. § (1) bekezdés 1. fordulat, (2) bekezdés a) és d) pont, (4) bekezdés] - 1. tényállási pont.

V. rendű vádlott tekintetében:

- társtettesként elkövetett emberölés büntette [1978. évi IV. törvény 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) és d) pont] - 3. tényállási pont,
- 2 rendbeli társtettesként elkövetett rablás büntette [1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdés 1. fordulat, (3) bekezdés c) pont 1. és 2. fordulat] - 11., 11. tényállási pont,
- rablás vétsége [1978. évi IV. törvény 321. § (5) bekezdés] - 12. tényállási pont,
- bűnsegédként elkövetett testi sértés büntettének kísérlete [1978. évi IV. törvény 170. § (1) és (2) bekezdés] - 11. tényállási pont,
- bűnsegédként elkövetett személyi szabadság megsértése büntette [1978. évi IV. törvény 175. § (1) bekezdés, (3) bekezdés 1. tétel a) pont] - 11. tényállási pont,
- 2 rendbeli társtettesként elkövetett magánlaksértés büntette [1978. évi IV. törvény 176. § (1) bekezdés 1. fordulat, (2) bekezdés d) pont, (4) bekezdés] - 3., 11. tényállási pontok.

VI. r. vádlott esetében:

- társtettesként elkövetett emberölés büntettének kísérlete [1978. évi IV. törvény 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) és d) pont] 6. tényállási pont,
- rablás vétsége [1978. évi IV. törvény 321. § (5) bekezdés] - 12. tényállási pont,
- 2 rendbeli - egy esetben társtettesként, egy esetben bűnsegédként elkövetett magánlaksértés büntette [1978. évi IV. törvény 176. § (1) bekezdés 1. fordulat, (2) bekezdés d) pont, (4) bekezdés] - 6., 6. tényállási pont.

A büntetés kiszabásának felülbírálata során a bűnösségi körülményeket vizsgálva az ítélőtábla megállapította, hogy ebben a törvényszék több esetben helytelen álláspontot foglalt el, illetve pontatlanul fogalmazott.

Így tévesen utalt arra, hogy a vádlottak idős koruknál és fizikai állapotuknál fogva védekezésre képtelen sértettek sérelmére követték el a cselekményt, hiszen a sértettek csupán védekezésre korlátozottan képes - és nem teljesen képtelen - személyeknek

voltak tekintendők. Így helyett a másodfokú bíróság a sértettek idős korát vette súlyosító körülményként figyelembe. Az ítélőtábla továbbá mellőzte a gátlástalan és embertelen elkövetési mód súlyosító körülményként történő értékelését, hiszen azon esetekben, amikor ez az elkövetés megállapítható volt, akkor ez a körülmény a különös kegyetlenség megállapítása körében nyert értékelést, s így ennek további súlyosító körülményként való értékelése a kétszeres értékelés tilalmába ütközne.

Pontatlanul utalta a törvényszék arra, hogy alkalmanként maradandó fogyatékkal járt a vádlottak által okozott sérülés, hiszen erre csak egy esetben (4. sz. sértett tekintetében) került sor, amely eredmény a testi sértés súlyosabban minősülő esetét tette megállapíthatóvá, s így ennek súlyosító körülményként is történő értékelése ugyancsak a kétszeres értékelés tilalmába ütközik.

A cselekmények súlyosító körülményként értékelt többszörös minősülése csak az emberölés, a rablás büntette és az 1. tényállási pont során elkövetett magánlaksértés vonatkozásában volt megállapítható, nem pedig általános jelleggel, minden bűncselekményt illetően.

A másodfokú bíróság mellőzte a hasonló jellegű bűncselekmények elszaporodottságának súlyosító körülményként történő figyelembe vételét is, hiszen ennek alátámasztására nem állt rendelkezésre semmilyen adat.

A másodfokú bíróság I. r. vádlott vonatkozásában további enyhítő körülményként értékelte 1 rb. magánlaksértés büntette, 1 rb. személyi szabadság megsértésének büntette és 3 rb. testi sértés büntette vonatkozásában a bűnsegédként történő elkövetést, 2 rb. testi sértés büntette vonatkozásában pedig azt, hogy a cselekmény kísérleti szakban maradt.

Az I. r. vádlott tekintetében - helyesen - a többszörös halmazatot kellett súlyosító körülményként értékelni. Azt, hogy a cselekmények több okból kifolyólag is súlyosabban minősültek, csak a társtettesként elkövetett emberölés büntettének kísérlete és a 7 rendbeli rablás büntette vonatkozásában vette súlyosítóként figyelembe a másodfokú bíróság.

II. r. vádlott esetében 5 rb. rablás büntette, 5 rb. testi sértés büntette és 5 rb. személyi szabadság megsértése vonatkozásában enyhítő körülményként vette figyelembe az ítélőtábla a bűnsegédként történő elkövetést, 2 rb. testi sértés büntette esetében azt, hogy a cselekmény kísérleti szakban maradt, és 4 rb. magánlaksértés büntette vonatkozásában a bűnsegédként történő elkövetést, míg - helyesen - a többszörös halmazat volt súlyosító körülmény.

III. r. vádlott vonatkozásában - helyesen - ugyancsak a többszörös halmazat

értékelendő súlyosító körülményként.

A III. r. vádlott tekintetében további enyhítő körülmény a 2 rb. testi sértés büntette és az 1 rb. magánlaksértés büntette vonatkozásában a bűnsegédként történő elkövetés, illetve az 1 rb. testi sértés esetében az, hogy a cselekmény kísérleti szakban maradt. Ugyanakkor nem értékelte enyhítő körülményként az ítélőtábla azt, hogy a III. r. vádlottnak gyermeke született, hiszen nincs arra vonatkozóan adat, hogy a III. r. vádlott a gyermek tartásához hozzájárul. Úgyszintén nem értékelte további enyhítő körülményként esetében azt, hogy iskolázatlan, hiszen a III. r. vádlott olyan cselekményeket követett el, amelyek súlyosságát és tilalmazottságát az értelmi színvonalától és iskolázottságától függetlenül mindenki belátja.

IV. r. vádlott esetében további enyhítő körülményként értékelte a testi sértés büntette vonatkozásában a bűnsegédként történő elkövetést, illetve azt, hogy a cselekmény kísérleti szakban maradt, míg a 2 rb. személyi szabadság megsértése büntette esetében azt, hogy azok elkövetésére bűnsegédként került sor.

Az V. r. vádlott esetében további enyhítő körülményként értékelte a személyi szabadság megsértésének büntette és a testi sértés büntette kísérlete vonatkozásában a bűnsegédként történő elkövetést, valamint azt, hogy a testi sértés kísérleti szakban maradt.

VI. r. vádlott vonatkozásában további enyhítő körülmény az 1 rb. magánlaksértés büntette esetében a bűnsegédként történő elkövetés.

A bűnösségi körülmények fenti kiegészítése és helyesbítése mellett megjegyzi az ítélőtábla, hogy nem osztotta az elsőfokú bíróság azon álláspontját, amely szerint az időmúlásnak az enyhítő körülményeken belül nem lehetett nagyobb jelentőséget tulajdonítani amiatt, mert a cselekmény felderítéséhez önmagában hosszabb időre volt szükség.

A cselekmények elkövetésének kezdetétől 6 év, a befejeződésüktől mintegy 5 és fél év telt el. Ezen időmúlás alapvetően nem a vádlottak felróható magatartásából adódott, akik a büntetőeljárás megindulásától kezdve - pár nap kivételével - ezen időszak alatt lényegében végig előzetes fogvatartásban, illetve házi őrizetben voltak. Ez az időtartam így mindenképpen nyomatékosabb enyhítő körülményként volt értékelendő.

Az így kiegészített és helyesbített bűnösségi körülményekkel együtt is I. r., II. r. és III. r. vádlottak tekintetében az általuk elkövetett bűncselekmények jellegére, kiemelkedő tárgyi súlyára, a vádlottak személyében rejlő magas társadalomra veszélyességre figyelemmel helyesen jutott a törvényszék arra a következtetésre, hogy esetükben kizárólag életfogytig tartó szabadságvesztés büntetés kiszabására kerülhet sor.

Tekintettel arra, hogy az I. r. vádlott többszörösen büntetett előéletű, míg a III. r. vádlott fiatal felnőtt kora ellenére a cselekmények elkövetésekor már büntetett előéletű volt, továbbá az igen magas büntetési tételű bűncselekmények többszörös halmazatára, különösképpen az emberölési bűncselekmény többszöri felminősülésére, arra, hogy a több emberen elkövetett emberölés bűncselekménye szerinti minősüléshez szükséges két sértetten túlmenően további két személy sérelmére valósították meg a bűncselekményt, s hogy egy sértett el is halálozott, ezért a másodfokú bíróság mindenképpen szükségesnek ítélte velük szemben a hatályos büntető törvény szerint létező, s ezért alkalmazható legsúlyosabb büntetés, a tényleges életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabását. Ezen vádlottakkal esetében az általuk elkövetett bűncselekményekben is megnyilvánuló személyükben rejlő társadalomra veszélyesség oly kirívóan magas fokú és immáron rögzült, amelyből következően a társadalom védelme megköveteli a végleges izolációjukat. Ezért osztotta a törvényszék azon rendelkezését is, hogy az I. r. és a III. r. vádlottat a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből kizárta.

II. r. vádlott esetében azonban figyelemmel a bűncselekmény felderítésében játszott kiemelkedő szerepére, helyesen jutott a törvényszék arra, hogy esetében nem indokolt a feltételes szabadságból való kizárás. Ugyanakkor a II. r. vádlott többszörösen büntetett előéletűre és az általa elkövetett nagy tárgyi súlyú bűncselekmények többszörös halmazatára figyelemmel téves volt a törvényszék azon álláspontja, amely szerint esetében a feltételes szabadság legkorábbi időpontjának törvényi minimumban történő megállapítása elegendő.

Tekintettel azonban arra, hogy az elbíráláskori büntető törvény alkalmazása esetén az életfogytig tartó szabadságvesztésből való feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének törvényi minimuma az elkövetéskorhoz képest alacsonyabb, már 25 év letöltése után lehetséges, ezért a törvényszék által meghatározott legkevesebb 30 év az elbíráláskori büntető törvény alkalmazása esetén már nem egyezik a törvényi minimummal, ahhoz képest 5 évvel később kerülhet a feltételes szabadságra bocsátásra legkorábban sor, s ezért az elbíráláskori büntető törvény alkalmazásával ezen tartam súlyosítása már nem volt szükséges.

IV. r., V. r. és VI. r. vádlott vonatkozásában az általuk elkövetett cselekmények kisebb számára, illetőleg a vádlottak közötti belső arányosság követelményére figyelemmel helyesen döntött az elsőfokú bíróság, amikor velük szembe határozott ideig tartó szabadságvesztés büntetést szabott ki.

A IV., V. és VI. r. vádlottakkal szemben kiszabott büntetés tartama is arányos, a büntetéskiszabási elveknek megfelelő volt, így az V. r. vádlottal szemben életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabása, a IV. és VI. r. vádlottal szemben pedig lényegesen hosszabb tartamú szabadságvesztés kiszabása nem volt indokolt, az ezt célzó ügyészi

fellebbezés alaptalannak bizonyult.

Ugyanakkor a vádlottak által elkövetett bűncselekmények jellegére, kiemelkedő tárgyi súlyára, számára, illetőleg a már hivatkozott egyéb bűnösségi körülményekre tekintettel az ítélőtábla nem látott lehetőséget az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés lényeges enyhítésére sem.

Helyesen jutott a törvényszék arra a következtetésre is, hogy az elkövetett cselekmények jellegére és kiemelkedő tárgyi súlyára figyelemmel a vádlottak méltatlanok arra, hogy részt vegyenek a közügyek gyakorlásában. Az ezzel kapcsolatos indokolást a másodfokú bíróság csupán annyiban helyesbítette, hogy a mellékbüntetés tartama nem a vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztéshez, hanem a vádlottak által elkövetett cselekmények jellegéhez, tárgyi súlyához, a vádlottak előéletéhez kell hogy igazodjon.

Tekintettel arra, hogy az ítélőtábla II. r. vádlott esetében az elbíráláskor hatályos büntető törvényt alkalmazta, ezért vele szemben a szabadságvesztés kiszabására a Btk. 41. § (1) bekezdése alapján került sor, amelyet a Btk. 41. § (2) bekezdése alapján - figyelemmel a Btk. 35. § (1) bekezdésére is - fegyházban rendelt végrehajtani. A II. r. vádlott feltételes szabadságra bocsáthatóságára vonatkozó rendelkezés a Btk. 42. §-án és a 43. § (1) bekezdésén alapul.

A II. r. vádlottal szemben a Btk. 81.§ (1), (2) és (3) bekezdése szerint halmazati büntetés került kiszabásra. A II. r. vádlott vonatkozásában a közügyektől eltiltás a Btk. 61. § (1) bekezdésén és a 62. § (1) bekezdésén, az általa előzetes fogva tartásban és házi őrizetben töltött idő szabadságvesztésbe történő beszámítása a Btk. 92. § (1), (2) és (3) bekezdés a) pontján alapult.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy a törvényszék pontatlanul tüntette fel az ítélet rendelkező részében II. r., IV. r. és V. r. vádlottak által előzetes fogva tartásban, illetőleg házi őrizetben töltött időt, így az ezekre vonatkozó megállapítást és ezek beszámítását pontosította, illetve a vádlottak által előzetes fogvatartásban, valamint házi őrizetben töltött idő beszámítása körében a beszámított időszakok konkrét időpontjainak a feltüntetését pótolta.

V. r. vádlott esetében megállapította, hogy a Miskolci Városi Bíróság 10.B.876/2006/11. számú ítéletét a Miskolci Városi Bíróság a 15.B.1658/2007/17. számú ítéletével hatályon kívül helyezte, s az utóbbi határozatban kiszabott szabadságvesztés végrehajtása felfüggesztésének próbaideje alatt követte el a vádlott a cselekményeit.

E büntetés végrehajthatósága még nem évült el, hiszen az 1978. évi IV. tv. 67. § (1) bekezdés d) pontja szerint az öt évet el nem érő szabadságvesztés végrehajthatósága öt év alatt évül el, amely időtartam felfüggesztett szabadságvesztés esetén a 68. § (1)

bekezdése szerint a próbaidő leteltének napján kezdődik. Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy ugyanezt tartalmazza az elbíráláskor alkalmazandó 1979. évi 11. tvr. (Bv. tvr.) 18. § (1) bekezdés d) pontja és 18/A. § (1) bekezdése.

Ebből következően tévesen járt el a törvényszék, amikor elmulasztott ezen büntetés végrehajtásáról rendelkezni. Erre tekintettel a másodfokú bíróság az 1978. évi IV. törvény 91. § (1) bekezdés b) pontja alapján a Miskolci Városi Bíróság 15.B.1658/2007/17. számú ítéletével V. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtását elrendelte.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy a törvényszék tévesen hivatkozott az ítélet 161. oldalán a Legfelsőbb Bíróság 15. számú irányelvére, hiszen a 3/2013. számú Büntető jogegységi határozat (BJE) annak irányelvként való fenntartását megszüntette. Megjegyzendő, hogy a törvényszék által e körben hivatkozottak a 3/2013. számú BJE iránymutatásaiba beépültek, így az elsőfokú ítéletnek az emberölés bűncselekményének más bűncselekményektől való elhatárolásával, illetve az egyes minősítő körülményekkel kapcsolatos indokai helytállóak voltak, s azokat az ítélet tábla osztotta.

Az elsőfokú bíróság elmulasztotta az 1978. évi IV. törvény 85. § (2) bekezdésére történő hivatkozást a halmazati büntetéssel kapcsolatban, míg a Btk. 47/A. § vonatkozásában elmulasztotta az (1) bekezdés felhívását az ítélet 175. oldalának 9. bekezdésében, s ezért azokat a másodfokú bíróság pótolta.

Mellőzte az ítélet tábla az ítélet 167. oldalának 3. bekezdését mint téves megállapítást, míg az ítélet 167. oldalának 6. bekezdésében a magánlaksértés vétségének a büntetése került feltüntetésre.

A törvényszék bűnjelekkel kapcsolatos rendelkezése túlnyomórészt helyes volt, tévedett azonban, amikor a 7. sz. sértettenek - helyesen - kiadni rendelt (márka megjelölése) márkájú rádiós magnónak egyúttal a megsemmisítéséről is rendelkezett, s ezért a másodfokú bíróság ezen utóbbi rendelkezést mellőzte.

Tévedett továbbá a törvényszék, amikor az iratok tanúsága szerint (név) tulajdonában álló személygépkocsit I. r. vádlott részére rendelte kiadni, hiszen a Be. 155. § (2) bekezdése szerint a lefoglalt dolgot annak kell kiadni, aki a bűncselekmény elkövetésekor a dolog tulajdonosa volt, és ezt kétséget kizáró módon igazolni tudja, illetve a (3) bekezdés alapján az előbbiek hiányában annak, aki a dolog kiadása iránt alaposnak látszó igényt jelentett be. Ezért a másodfokú a személygépkocsit (név) részére kiadni rendelte, mivel az iratokból megállapíthatóan ő volt a gépkocsi nyilvántartásba bejegyzett tulajdonosa.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy a törvényszék a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezésével kapcsolatban megsértette indokolási kötelezettségét. A nyomozati illetőleg a bírósági szakaszban elkészített bűnjeljegyzékben ugyanis az ítélet 178. oldalának 7. bekezdésében feltüntetett összegtől (59.221.369.- Ft) jelentősen eltérő összeg került bejegyzésre (62.297.342.- Ft). Mivel az elsőfokú bíróság az ítéletében csak azokat az elveket vázolta, amelyek alapján az általa kiindulópontként vett, de a bejegyzettel összhangban nem lévő költséget felosztotta, azt nem lehetett megállapítani, hogy az eljárás során felmerült bűnügyi költséggel kapcsolatos összeget miből vezette le. Ezen túlmenően több megállapított díj nem, vagy eltérő összeggel került a költségjegyzékbe bevezetésre, illetőleg a fellebbezési eljárás során a III. r. vádlott védője a részére korábban jogerősen megállapított jelenléti díjakkal kapcsolatban kifogást is előterjesztett. Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezést hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a bűnügyi költség tekintetében a Be. 578. § szerinti különleges eljárás lefolytatására hívta fel.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy bár az ítélet rendelkező része az ítélet meghozatalának napját helyesen tartalmazta, az ítélet 183. oldalán szereplő keltezés nyilvánvaló elírás folytán a meghozatalának évét pontatlanul tartalmazza; az helyesen 2014. január hó 6. napja.

A fentebb kifejtettek alapján az ítélet tábla a törvényszék ítéletének a fellebbezések folytán felülbírált részét a Be. 372. §-a alapján eljárva a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, egyebekben pedig - a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezés kivételével - annak törvényességénél fogva Be. 371. § (1) bekezdése alapján helyben hagyta azzal, hogy a II. r. vádlottat az elbíráláskori törvény rendelkezéseivel összhangban szabadságvesztésre ítéltnek tekintette, amelyet fegyházban kell végrehajtani.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által a vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztésbe történő beszámításra vonatkozó rendelkezését a fentebb kifejtettek szerint pontosította.

Az I., III., IV., V. és VI. r. vádlottak vonatkozásában az 1978. évi IV. törvény 99. § (1) és (2) bekezdése, II. r. vádlott esetében pedig a Btk. 92. § (1) és (2) alapján rendelkezett az általuk az elsőfokú ítélet kihirdetése óta előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról.

Az ítélet tábla a Be. 381. § (1) bekezdése alapján eljárva megállapította a fellebbezési eljárás során felmerült bűnügyi költség összegét, amelynek - valamint a határozat

kihirdetésének alapjául szolgáló nyilvános ülésen felmerült bűnügyi költség - viseléséről az elsőfokú bíróságnak a bűnügyi költség tekintetében lefolytatandó különleges eljárás során ugyancsak határozni kell.

Az ítélet elleni fellebbezési jog kizárása a Be. 386. §-án alapul.

Szeged, 2014. október 3.

Dr. Mezőlaki Erik s.k. . Nagy Erzsébet s.k. . Halász Edina s.k.
a tanács elnöke a tanács tagja, előadó a tanács tagja

A Fővárosi Ítéltábla 11.Bf.196/2014/40. számú ítélete és a Fővárosi Törvényszék 5.B1112/2011/433. számú ítéletének fellebbezések folytán felülbírált része a jelen ítéletben foglalt változtatásokkal a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2014. október 3.

Dr. Mezőlaki Erik s.k.
a tanács elnöke

A Fővárosi Ítéltábla Szegeden 2014. október hó 3. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

V É G Z É S T :

A Fővárosi Ítéltábla 11.Bf.196/2014/40. számú ítéletének rendelkező részét kijavítja akként, hogy

I. r. vádlottnak a társtettesként elkövetett emberölés büntette [1978. évi IV. törvény 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b), d) és f) pont] cselekménye helyesen társtettesként elkövetett emberölés büntettének **kísérlete** [1978. évi IV. törvény 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b), d) és f) pont],

V. r. vádlottal szemben pedig a Miskolci Városi Bíróság 10.B.876/2006/11. számú ítéletével kiszabott 4 (négy) hónap börtönbüntetést **hatályon kívül helyező** a Miskolci Városi Bíróság 15.B.1658/2007/17. számú ítéletével kiszabott 3 (három) hónap börtönbüntetés végrehajtását rendeli el.

A végzés ellen I. r. vádlott, V. r. vádlott, a védőik és az ügyész a kézbesítésétől számított nyolc napon belül fellebbezést jelenthetnek be.

INDOKOLÁS:

A Fővárosi Ítéltábla a 2014. október hó 3. napján meghozott és nyilvános ülésen kihirdetett 40. sorszámú ítéletének rendelkező része leírási, illetve szerkesztési hiba folytán a társtettesként elkövetett emberölés büntette vonatkozásában nem tartalmazza a kísérletre történő utalást, míg a végrehajtás elrendelésére vonatkozó rendelkezésből kimaradt a korábbi büntetés hatályon kívül helyezésére utalás.

Figyelemmel a határozat szóbeli indokolása során kifejtettekre, amely szerint a másodfokú bíróság az I. r. vádlott cselekményét a többi ezen cselekménnyel érintett vádlottal egyezően - és az elsőfokú bírósággal egyetértve - nyilvánvalóan kísérletként (és nem a szóba sem kerülhető befejezett bűncselekményként) elkövetettnek minősítette, illetve tekintettel arra, hogy a Miskolci Városi Bíróság 10.B.876/2006/11. számú ítéletével kiszabott 4 (négy) hónap börtönbüntetésnek a Miskolci Városi Bíróság 15.B.1658/2007/17. számú határozatával történő hatályon kívül helyezése folytán nyilvánvalóan nem kerülhetett szóba az elrendelése, ezért a másodfokú ítélet rendelkező részének a leírási, illetve szerkesztési hibája folytán azt az ítéltábla a Be. 261. § (1) bekezdése alapján eljárva kijavította.

Szeged, 2014. október hó 3. napján

Dr. Mezőlaki Erik s.k.
a tanács elnöke

Dr. Nagy Erzsébet s.k.
a tanács tagja, előadó

Dr. Halász Edina s.k.
a tanács tagja